

NEMŠKE ČETE ZAVZELE TRDNJAVO LOMŠO. BOLGARSKA VLADA ZAHTEVA MACEDONIJO.

RUSI SO PREPODILI NEMŠKOBRODOVJE, KI SE JE POJAVILO PRED RIGO. — POROČILO O ZAVZETJU PRAGE. — BALKANSKE DRŽAVE SE ŠE SEDAJ NISO ODLOČILE, KAKŠNO STALIŠČE BODO ZAVZELE. — BOLGARSKA BI SE PRIDRUŽILA ZAVEZNIKOM, ČE BI DOBILA MACEDONIJO. — TURČIJA IN ITALIJA. — TURŠKI ZRAKOPLOVEC JE BOMBARDIRAL ANGLEŠKI PODMORSKI ČOLN. — BAGDADSKA ŽELEZNICA.

Nemško poročilo.

Berlin, Nemčija, 10. avgusta. — Vrhovno vodstvo nemške armade je izdalo danes sledeče poročilo: V okolici Kovna se boji še vedno nadaljujejo. Zadnje dni smo zavzeli nekaj zelo važnih strateških postojank in pogladi na par mestih sovražnika v beg. Ko smo zavzeli naše utrdbno, smo vjeli 100 ruskih vojakov in zaplenili 4 velike topove.

Armada generala Faleke-ja je prodrla obrambno črto pri Lomši in zavzela utrdbno št. 4. Danes zjutraj so zavzeli vojniki Lomšo. Južno od Lomše smo zasedli cesto, ki vodi proti Ostrovu. V tamniški okolici so vjeli nemški vojniki 25 častnikov in 10.000 mož.

Armada bavarskega princa Leopolda je dospela do ceste Stanislav-Novij Minsk, vzhodno od Varšave.

Dunajsko poročilo.

Dunaj, Avstrija, 10. avgusta. — Avstrijsko vojno ministrstvo poroča: Naše čete zasledujejo Ruse ki se umikajo iz okolice Varšave. Čete avstrijskega nadvojvode Josipa Ferdinanda so prekorale reko Weyer. Ob Bugu in pri Zloti Lipi je položaj neizpremenjen.

Rusi so zapustili Vilno.

London, Anglija, 10. avgusta. — Reuterjevi agenturi so sporočili iz Petrograda, da se ruske čete zapustile mesto Vilno. Arhive, zbirke in knjižnice so preselili v Petrograd. Železniško progo, ki vodi mimo Vilne so obstreljevali nemški zrakoplovi in jo precej poškodovali. Ko so se pojavili zrakoplovi nad mestom Kovel so jih Rusi pregnali.

Petrogradsko poročilo.

Petrograd, Rusija, 10. avgusta. — Kakor kaže, bodo Nemci obrnili vsa svoja pozornost na vzhodno baltičske province. Zadnje dni se vrše na severu zelo vroči boji, dočim je položaj na jugu neizpremenjen. Pred pristaniščem mesta Rige se je pojavil precej močan oddelek nemških bojnih ladij. Naša artilerija je bila takoj na mestu in je častno rešila svoj nalog. Bojne ladje so se morale umakniti, še predno so oddale kak strel. Ker je ozemlje južno od Rige zelo močvirno, si Nemci prizadevajo po drugi poti priti do mesta in ga zavzeti.

Nad Rigo krožijo skoraj vsak dan nemški zrakoplovi. Če bomo prisiljeni zapustiti mesto, bo izvrševalo policijsko službo 3000 mož močna meščanska garda.

Londona vest.

London, Anglija, 10. avgusta. — Nemci so zavzeli močno trdnjavo Lomšo, ki je igrala na severu isto ulogo kot Ivangorod na jugu. — Mesto Ostrov, katero leži 25 milj južno od Lomše, se nahaja še v ruskih rokah. Da se Rusi nameravajo umakniti, je razvidno iz tega, ker se že pripravljajo na izpraznenje Vilne.

Ta vest je povzročila tukaj zelo veliko razburjenje.

Zavzetje Prage.

Berlin, Nemčija, 10. avgusta. — Trdnjava Praga leži ob desnem bregu reke Vise in je nekako predmestje Varšave. Ko so Nemci zavzeli Varšavo, so razpostavili ob levem bregu reke Vise svojo težko artilerijo in začeli obstreljevati Prago. Rusi so se zelo junsko branili. V soboto ponoči so Nemci zgradili preko Varšave pontonski

most, v nedeljo zjutraj so pa pod varstvom svojih topov začeli prihajati v mesto. Ko so Rusi izprevideli, da je vsak odpor brezupen, so se umaknili. Pri cestnih bojih je bilo mrtvih 15 civilistov, kakih dvesto je bilo pa težko ranjenih.

Nemška artilerija pred Rigo.

Petrograd, Rusija, 10. avgusta. — Ruski generalni štab naznanja: — No cestah, ki vodijo proti Rigi smo odbili sovražniške napade. Nemci niso mogli ničesar opraviti, kljub temu, da jih je podpirala težka artilerija.

Ob Narevu se boji še nadaljujejo.

Turške zmage na Galipolisu.

Berlin, Nemčija, 10. avgusta. — Zavezniške čete na Galipolisu so že večkrat hotele stopiti v ofenzivo pa so vedno naleteli na tak odpor, da so se morale umakniti v svoje strelne järke. Ko so pri Av Burnu navalili zavezniki na naše postojanke, smo jih s tako silo odbili, da je obležalo na bojišču preko 2000 mrtvih. Včeraj so zavezniki mirovali. Najbrže čakajo novih ojačenj, katerih pa ne bodo tako zlepa dobili, ker mi kontroliramo skoraj vse one točke, pri katerih so izkrcali prve vojake.

Uničen podmorski čoln.

Berlin, Nemčija, 10. avgusta. — Generalni štab turške armade naznanja: — Neki naš letalec se je pojavil nad zalivom Saros, v katerem je precej sovražniških bojnih ladij. Na neki angleški čoln je vrget tri bombe in ga zadel. Podmorski čoln se je takoj nato potopil. Vsa posadka je utonila.

Napredovanje zaveznikov.

London, Anglija, 10. avgusta. — Sir Hamilton, vrhovni poveljnik zavezniških čet na Galipolisu, je sporočil, da se je posrečilo zaveznikom vzhodno od Krithije napredovati za 200 jardov. Pri Sari Bahru so izkrcali nekaj čet, ki so takoj zatem stopile v akcijo. Zadnje dni so vjeli francoski in angleški vojniki 650 Turkov in zaplenili veliko strojnih pušk ter drugega materiala. Ko so Turki izprevideli, da ne morejo ničesar opraviti, so se skoraj brez boja umaknili.

Balkanske države.

London, Anglija, 10. avgusta. — Zavezniki si na vse načine prizadevajo pregovoriti balkanske države, da bi se jim pridružile. Dosedaj še nikdo ne ve, na katero stran bodo stopile.

Pariski časopisje pravi, da sta se Rumunska in Bolgarska odločili za zaveznike. To poročilo seveda še ni potrjeno, kljub temu, da je precej verjetno.

Zavezniki si prizadevajo pregovoriti Srbijo, da bi odstopila Grkom in Bolgarom oni del Macedonije, katerega je dobila po zadnji balkanski vojni. Srbija se bo najbrže morala ukloniti.

Italija.

Pariz, Francija, 10. avgusta. — Italija bo tedaj napovedala Turčiji vojno, ko bodo stopile balkanske države na stran zaveznikov. Neki italijanski minister je rekel včeraj poročevalcu tukajšnjega "Journala":

Mi smo sklenili napraviti konec nemškemu militarizmu in zategadelj bomo tudi napovedali Turčiji vojno. Turčija ni samo zaveznica Nemčije ampak je tudi čisto pod njenim vplivom.

Bolgarska.

Sofija, Bolgarsko, 10. avgusta. — Bolgarski ministrski predsednik je rekel danes nekemu časnikarskemu poročevalcu: — Če dobimo od Srbije in Grške Macedonijo, bomo dali zaveznikom takoj svojo močno in hrabro armado na razpolago. S samimi obljubami pa nismo zadovoljni. Srbija in Grška nam morata dati zahtevano ozemlje takoj; čimprej ga nam dasta, temboljše bo za zaveznike. Mi se pogajamo tudi z Nemčijo, Turčijo in Avstrijo. Pridružili se bomo onemu, ki nam bo največ ponudil.

Nemčija bi nam dala velike koncesije, če bi ostali nevtralni. Če nam zavezniki več ponudijo, ne bomo nevtralni, ampak bomo udarili na Avstrijo in Turčijo. Macedonijo moramo imeti; za Carigrad nam ni nič mar. Nam je vseeno, kdorkoli ga dobi.

Grška dementira.

Atene, Grško, 10. avgusta. — Grška vlada je danes odločno dementirala, da hoče dobiti od Nemčije 200.000.000 frankov posojila ter da se tozadevna pogajanja že vrše.

Rusi in Varšava.

Dunaj, Avstrija, 10. avgusta. — Avstrijsko časopisje pravi, da Rusi ne bodo nikdar več dobili Varšave nazaj. Veliko avstrijskih aristokratov je že izjavilo, da se bodo po vojni preselili v Varšavo.

Bagdadska železnica.

Berlin, Nemčija, 10. avgusta. — Gradnja bagdadske železnice prav dobro napreduje. Zadnje dni so zgradili 51 kilometrov dolgo progo od Tuanni do Requimain. 800 metrov dolg most preko Efrata je bil že meseca aprila končan.

Torpediranje parnika.

V bližini švedske obali je bila potopljena angleška pomožna križarka "India".

Berlin, Nemčija, 10. avgusta. — V bližini švedske obali so torpedirali Nemci angleško pomožno križarko "India", vsebujočo 7900 ton. Rešiti je bilo mogoče le 80 mož posadke, dočim so izgubili ostali življenje.

"India" je bila preje last Peninsule in Oriental parobrodne družbe ter se je po izbruhu vojne stavilo v službo kot pomožno križarko.

Potop nadaljnjih parnikov.

Berlin, Nemčija, 10. avgusta. — Nemški podmorski čolni so potopili angleška ribiška parnika "Hartford Wiper" in "Boynard". Od posadke zadnjega parnika sta utonila dva moža.

Neka vest iz Amsterdama javlja potop angleškega ribiškega parnika "Westminster" v Severnem morju. Iz Kristijanije pa je prišlo poročilo, da je neki nemški podmorski čoln torpediral norveško barko "Nordmand". Posadke so se rešile.

Poslanica na Nemčijo in Avstrijo.

Washington, D. C., 10. avgusta. — Odgovor Združenih držav na zadnjo poslanico Nemčije, tikajočo se zadeve jadernice "Frye", je odposlal danes državni departement v roke ameriškega poslanika Gerarda v Berlinu. Tukajšnji uradniki dajejo izraza upanju, da bo mogoče mirnim putem rešiti spor, čeprav ne bo mogoče vseh nastalih diferenc rešiti na način, kot si želita obe vladi. Poslanico se bo istočasno, koncem tega tedna, objavilo v obeh deželah.

Avstro-ogrski vladi bo došel v prihodnjih dneh odgovor na avstrijsko poslanico, v kateri se protestira proti izvozu orožja in municije. Združene države bodo priprosto izjavile, da ne morejo sprejeti nobenega predloga avstro-ogrske vlade ter pri tem navedle iste vzroke, katere se je navedlo aprila meseca v poslanici na grofa Bernstorffa. Povdarjalo se bo, da je trgovina z orožjem in municijo popolnoma legitimna.

Z zapadnih bojišč. Demoliran most.

Nemška artilerija je razdejala prehod preko reke Harg, katerega so zgradili Francozi.

IZPRAZNJENE POZICIJE.

Vsled strašnega ognja artilerije so postale angleške pozicije južno od Hooge nevzdržljive.

Berlin, Nemčija, 10. avgusta. — V danes objavljenem oficijelnem poročilu nemške vlade se priznava, da so zasedle angleške čete zapadni del Hooge. Nadalje se poroča, da je nemška artilerija razdejala neki most, katerega so zgradili Francozi preko reke Harg. V poročilu se glasi: — Iz točno do Ypres se je posrečilo močnim angleškim četam zasesti zapadni del Hooge.

Brez uspeha so ostale razstrelbe v min v okolici vasi Beausejour, v Champagne.

Po razdejanju nekega viadukta zapadno od Dammerkirch od strani naše artilerije, so zgradili Francozi južno od Mansbach most preko reke Harg. Ta most, ki je bil dovršen šele pred kratkim, je razdejala naša artilerija s par dobro namenjenimi strelami.

Na izrastkih Harz-gorovja, zapadno od Verduna, smo izstrelili iz zraka neki francoski opazovalni balon. Med Bellingen in Rheinweiler se je prisililo neki francoski aeroplan, da je pristal ter se je ušlo pilota in opazovalca. — Neki drugi sovražni letalec pa je bil prisiljen pristati na švicarskem ozemlju.

Francosko poročilo.

Pariz, Francija, 10. avgusta. — V danes popoldne objavljenem poročilu francoskega vojnega ministrstva se poroča o nočnih naskokih Nemcev pri Souchez, nadalje pri La Croix-des-Charmes, v gozdu Le Pretre. Vse te naskoke Nemcev pa se je odbilo.

Pri Souchez so vzprizorili Nemci severno od železniške postaje Souchez v pretekli noči dva naskoka, pri katerih so metali bombe v francoske postojanke. Vsled uspešnega ognja Francozov pa so bili Nemci prisiljeni umakniti se nazaj v njih lastne postojanke.

V iztočnem delu Argonov se je vršila v pretekli noči kanona, da, a ni prišlo do nobenega naskoka infanterije. Pri Vauquois se je istotako metalo bombe in ročne granate.

Krog osme ure zvečer so vzprizorili Nemci po ostrem obstreljevanju naskok na francoske pozicije v okolici Croix-des-Charmes, v gozdu Le Pretre. Naskok se je zavrnilo kakor tudi onega, katerega so vzprizorili Nemci pozneje in pri katerem so uporabljali bombe s strupenimi plini.

Štirje letalci izostali.

Francosko vojno ministrstvo pravi v svojem večernem poročilu, da je potekel dan na zapadni fronti primeroma mirno. Omenili je le akcije artilerije v Artois, v dolini reke Aisne ter na meji Argonov.

Izmed 32 letalcev, ki so se večeraj vdeležili obstreljevanja Sarrubecken, se štirje niso vrnili k francoskim postojankam. V kolikor se je zaznalo dosedaj, je bil eden teh prisiljen pristati na švicarskem ozemlju.

Izpraznjene pozicije.

London, Anglija, 10. avgusta. — Južno od Hooge so se Angleži po njih večerajšnjem uspehu zopet nekoliko umaknili, ker je bil del zrakoplov radi izvanredno ostrega obstreljevanja za naše čete naravnost nevzdržljiv. Tozadevno poročilo je poslal angleški vrhovni poveljnik, maršal French.

Fruit Co. kupila nemške parnike.

Kingston, Jamaica, 10. avgusta. — Danes se je tukaj objavilo, da je kupila Atlantic Fruit Co. nemška parnika "Princ Joachim" in "August Wilhelm". Oba parnika se bo stavilo v službo pri Indian Fruit Co.

Delo Zeppelinov.

Nemško zračno brodogrje je metalo požigalne bombe. Neki Zeppelin je bil poškodovan ter je padel v morje.

London, Anglija, 10. avgusta. — Neko nemško zračno brodogrje je vzprizorilo v pretekli noči in danes zjutraj napade na angleško iztočno obal ter povzročilo veliko škodo. Angleški letalci so se spustili z napadalci v boj in v tem boju je padel neki angleški poročnik-aviatik. V celoti je bilo pri napadu ubitih 13 oseb, 12 pa ranjenih.

Eden izmed Zeppelinov, ki so se vdeležili napada, je bil poškodovan vsled ognja angleških topov. Glasom nekega poročila je padel ta Zeppelin v morje ter se ga je baje prevedlo v Ostende. Neko drugo poročilo pa pravi, da je nemška zračna križarka eksplodirala. Kljub kratkemu poročilu vlade, v katerem se ne omenja niti število vdeleženih Zeppelinov, niti krajev, katere so napadli Nemci, pa se splošno domneva, da je bil to najmočnejši zračni napad, katerega so Nemci dosedaj vzprizorili.

Admiraliteta poroča glede napada sledeče: "Nemške zračne križarke so se prikazale v pretekli noči in danes zjutraj na iztočni obali ter metale požigalne bombe. Napravilo se je precej škoda. 13 oseb je bilo ubitih in 12 ranjenih. Vse požare, povzročene vsled bomb, se je kmalu pogasil.

Eden Zeppelinov je bil poškodovan vsled ognja naše artilerije ter je padel glasom nekega poročila v Severno morje, odkoder se ga je zavleklo v Ostende. Poznejše poročilo pa pravi, da je Zeppelin eksplodiral. Tiskovni urad izjavlja, da je bilo med 15 osebami, ki so bile ubite, osem žensk, štirje otroci in en možki.

Gosta megla je ležala nad obaljo, ko so izvedli Zeppelini napad. Ta megla je ovirala angleške aviatike v njih operacijah proti nemškim zrakoplovom, ker jih je bilo mogoče videti le na kratko razdaljo.

Amsterdam, Holandska, 10. avgusta. — Danes zjutraj se je zapazilo v bližini otoka Vlieland 5 Zeppelinov, ki so pluli v severozapadni smeri.

Ta smer bi dovedla Zeppeline na obal Skotske, če bi pozneje ne izpremenili smeri.

Holandska kupuje municijo.

Nizozemska je v zadnjih dveh mesecih uvažala veliko vojnega materiala in municije. Tozadevno izjavo je dal včeraj posebni atašej holandskega poslanstva, grof Limburg. Izjavil je, da je odredila njegova vlada vse potrebno, da stori vsak eventualen korak, ki bi bil potreben, da se vstraja pri absolutni nevtralnosti.

Holandski narod je baje zelo ogorčen vsled despotičnih metod Velike Britanije, vsled katerih s omejuje legitimno in nevtralnost prekmorsko trgovino Holandske.

Stiskalci naj plačajo.

Washington, D. C., 10. avgusta. — Zakladniški tajnik McAdoo je danes objavil, da bo dne 1. oktobra objavil imena vseh oseb, katere se je na stroške Združenih držav prevedlo semkaj iz vojnega ozemlja, ki pa se niso vrnili posojenega jim denarja. Objavilo se bo pa imena le onih ljudi, ki lahko plačajo, a niso tega storili.

Na razstavi ukradeni dragulji.

San Francisco, Cal., 10. avgusta. — Dragulje v vrednosti \$5000 ki so bili last trdnice Tiffany & Co., se je danes zjutraj ukradilo iz paviljona za rove in metale. — Dragulji so se nahajali v stekleni omari, katero so tatovi razbili. Rabili so le pet minut za drzno tatvino.

Zaloga bombaža na Ogrskem.

Iz Curiha se poroča, da je ogrska vlada odredila ugotovitev celokupne zaloge bombaža po celi deželi. Istočasno se je izdalo gotove omejitve glede fabrikacije in prodaje bombaževine.

Z italijanskih front. Obstreljevanje Tržiča.

Avstrijci so obstreljevali Tržič, ki se nahaja sedaj v rokah Italijanov ter zanetili požar.

KONEC OFENZIVE.

Italijanski vrhovni poveljnik, general Cadorna, je opustil za enkrat misel na ofenzivo.

Rim, Italija, 10. avgusta. — V Cadorna sekciji se nahajajo Italijani v trdni posesti krajev Cima Undiei in Carbice. Glasom danes tukaj objavljenih poročil s fronte so naskočile italijanske čete, ki stražijo Capella-prelaz, ki se nahaja med Freikogel in Val Grande, v pretekli noči spreduje postojanke Avstrijcev ter jih osvobodile. Avstrijci so vzprizorili protinaskok ter skušali Italijanom odvzeti zakope. Protinaskok pa se je odbilo.

V distriktu Plava so zasedli Italijani par zakopov v smeri proti Zagori in Paliene (?). Pri tem so osvobodile precej vojnega materiala.

Na Krasu se razvijajo operacije zelo ugodno za Italijane (?). Včeraj so obstreljevali Avstrijci pristaniške naprave v Tržiču ter jih zažgali. Kljub neprestanemu streljanju pa so Italijani pogasili ogenj.

Avstrijci ojačeni.

Ženeva, Švica, 10. avgusta. — Glasom neke brzojavke na "Tribune" so vrgli Avstrijci na italijansko fronto močna ojačenja, katere so prišla iz Rusije in Galicije. Nekemu naskoku teh čet pri Gorici so stavili Italijani nasproti ojačeno artilerijo in po petnajst ur trajajočem boju so bili Avstrijci prisiljeni umakniti se nazaj v Gorico.

Ustavljena italijanska ofenziva.

Videm, Italija, 10. avgusta. — Sem dospela poročila pravijo, da je italijanski vrhovni poveljnik, general Cadorna, sklenil za nekaj časa opustiti ofenzivo v večjem obsegu, dokler italijanske čete boljše ne utrdijo postojank, katere so v zadnjem času zavzele.

Izgube Avstrijcev na ranjenih se ceni na 85.000 mož.

Ojačenja za Haiti.

V prihodnjih dneh se bodo najbrž vršile volitve novega predsednika republike Haiti.

Philadelphia, Pa., 10. avgusta. — Z 862 mornariškimi vojniki na krovu je zapustila danes križarka "Tennessee" tukajšnji Navy Yard, da ojači na Haiti nahajajoče se čete. Na krovu bojne ladije se je nahajal tudi polkovnik T. Waller s svojim štabom. Waller bo prevzel takoj po prihodu na Haiti vrhovno poveljstvo nad vsemi zvezničnimi četami, ki se bodo nahajale na Haiti ter je na krovu "Tennessee" dosti provijanov za trimesečno kampanjo.

Danes se je sporočilo, da so haitske čete zapustile Port Liberté ter da se niso vršili nikakoli nadaljni nemiri v Port-au-Prince, Cape Haytien in v Port-au-Paix. Če bo mir trajen, se ne bo od strani ameriškega mornariškega poveljnika delalo nikakih zaprek pri izvoztu novega predsednika.

Port-au-Prince, Haiti, 10. avgusta. — Narodna skupščina se bo v četrtek sestala v svrhu izvolitve novega predsednika ter se domneva, da bo novi predsednik general Dartiguenave, če bodo volitve sploh mogoče.

Narod sam pa je bolj za to, da se razpusti poslansko zbornico in senat, ustanovi provizorično vlado ter razpiše nove volitve.

Bodoči poljski kralj.

Turin, Italija, 10. avgusta. — "Stampa" objavlja, da bo bodoči poljski kralj avstrijski nadvojvoda Karol Štefan.

Združene države in položaj v Mehiki.

Mornariški departement je poslal proti Vera Cruzu nekaj bojnih ladij. "Louisiana" in "New Hampshire".

CARRANZA.

Predsednik Wilson se bo v najkrajšem času vrnil v Washington. Situacija je postala skrajno resna.

Washington, D. C., 10. avgusta. — Razmere v Mehiki so se zadnje dni tako izpremenile, da bodo morale Združene države posredovati in napraviti mir v republiki, v kateri hoče imeti vsak zločinec odločilno besedo. McNamee, poveljnik ameriških bojnih ladij ob vzhodni obali, je sporočil državnemu departementu, da so izbruhnili v Vera Cruzu veliki nemiri. Inozemcem preti resna nevarnost.

Zadnje brzojavke naznanjajo, da so Mehikanci pomorili nekaj Amerikancev. Ko je dobil mornariški departement to poročilo, je takoj odredil, da sta odpelni proti Vera Cruzu bojni ladiji "Louisiana" in "New Hampshire". Bojni ladiji spremlja nekaj kanonskih čolnov.

Predsednik Wilson se bo v najkrajšem času vrnil v Washington. Državni tajnik Lansing je odpotoval danes ponoči v New York, kjer se bo začel jutri posvetovati v Baltimore hotelu z zastopniki južno-ameriških republik.

Carranza dosedaj ni podal še nobene izjave, kaj misli v prihodnje začet.

Nekateri so mnenja, da se sploh ne bo veliko brigal za Združene države.

El Paso, Tex., 10. avgusta. — Konferenca, ki se je vršila med generalnim majorjem Scottom in generalom Villo je še precej dobro izpadla.

Villa je rekel, da bo dal vse blago, katerega so zaplenili njegovi vojaki, lastnikom nazaj. Slednje je obljubil, da ne bo konfisciral nobenega rudnika, ki je last kakega inozemca.

Pozor, pošiljatelji denarja!

Denarne pošiljatelj v Avstrijo bodemo sprejemali kljub vojni v Italijo, pošta gre nemotljeno preko HOLANDIJE IN SKANDINAVIJE.

Zadnja poročila nam naznanjajo, da se denarne pošiljatelj ne izplačujejo v južni TIROLSKI, na GORISKEM, DALMACIJI in deloma v PRIMORJU. — Za del ISTRE, KRANJSKO vso in enako spodnji STAHER in druge notranje kraje pa posluje pošta kakor v mirnih časih, seveda traja pošiljanje in izplačevanje kaka dva tedna dalj, nego v mirovnih razmerah.

Od tukaj se vojakom ne more denarja pošiljati, ker jih vedno prestavljajo, lahko pa se pošlje sorodnikom ali znancom, ki ga od tam pošljejo vojaki, ako vedo za njegov naslov.

Denar nam pošljite po "Domestic Postal Money Order", ter priložite natančni Vaš naslov in one osebe, kateri se ima izplačati.

Cene			
K	\$	K	\$
5.....	.80	120.....	19.20
10.....	1.60	130.....	20.80
15.....	2.40	140.....	22.40
20.....	3.20	150.....	24.00
25.....	4.00	160.....	25.60
30.....	4.80	170.....	27.20
35.....	5.60	180.....	28.80
40.....	6.40	190.....	30.40
45.....	7.20	200.....	32.00
50.....	8.00	250.....	40.00
55.....	8.80	300.....	48.00
60.....	9.60	350.....	56.00
65.....	10.40	400.....	64.00
70.....	11.20	450.....	72.00
75.....	12.00	500.....	80.00
80.....	12.80	600.....	96.00
85.....	13.60	700.....	112.00
90.....	14.40	800.....	128.00
100.....	16.00	900.....	144.00
110.....	17.60	1000.....	160.00

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily.)

Owned and published by the
Slovenic Publishing Co.
(a corporation.)
FRANK SAKSER, President.
LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Places of Business of the corporation and
addresses of above officers:
23 Cortlandt Street, Borough of Man-
hattan, New York City, N. Y.

As celo leto velja list za Ameriko in
Canada \$3.00
pol leta 1.50
eto za mesto New York 4.00
pol leta za mesto New York 2.00
Kropo za vsa leta 4.50
pol leta 2.55
"Settlers" 1.70

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan
izvenredno nedeljo in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
Printed every day except Sundays and
Holidays.
Subscription yearly \$3.00.

Advertisement of agreement.

Ogledi brez poplisa in osebnosti se ne
priobčijo.

Denar naj se blagoviti pošiljati po
Money Order.

Pri spreminjanju naročnikov pro-
simo, da se nam tudi prejšnje
izpolniče naznani, da hitreje
najdemo naslovnik.

Dopisom in pošiljankam naredite ta
naslov:

"GLAS NARODA"
23 Cortlandt St., New York City.
Telefon 4687 Cortlandt.

Rusija in Nemčija.

Že večkrat se je povdarjalo, da
je imela Nemčija že od pričetka
vojne upanje, skleniti z Rusijo se-
paraten mir ter udariti nato z vsi
silo proti zapadu, na pravega so-
vražnika. Vselej tega ni tudi sedaj
tako nevrjetna vest, da se je nem-
ški cesar obrnil na carja z mirov-
nimi predlogi.

Popolnoma razumljivo je, da je
prišlo sedaj, po padcu Varšave,
na površje upanje, in sicer v oja-
čeni meri, in dasiravno je v na-
ravi stvari same, da se temu upa-
nju še ne daje izraza z jasnimi
besedami, kaže vendar celo nacio-
nalistično časopisje Nemčije, ka-
ko zelo se računa s tem, da bi se
prišlo z Rusijo do sporazuma.

Kako si pa mislijo v nemških
oficijoznih krogih razvoj stvari?
Odgovor na to najdemo v članku,
katerega je priobčila pred pad-
cem Varšave "Zürcher Post", ki
je v ozki zvezi z nemškimi vlad-
nimi krogi.

V članku se glasi med drugim:
"Če la situacija kulminira v
vprašanju, kako dolgo bo mogla
Rusija vzdržati poraze in notra-
nje nemire? Ruski generalisimus
pade lahko jutri v nemilost, ali
pa čez šest tednov ali pol leta. O
možnosti se nemilosti se razpravl-
ja in to zadostuje. Z njim pa bi
padel njegov sistem, njegova
vojna. Že se govori o bodoči
rusko-nemški zvezi. Diplomatske
vesti? Gotovo. Kdo pa
more zanikati, da se ne skrivajo
za tem čisto pozitivne želje? Če
se bo na Rusija nekega lepega
dne z nje lastno nenadnostjo na-
veličala vojne, bo prišla na po-
viršje stranka, ki si želi posebnega
miru in ki bo znala pregovoriti
carja. Ne ear, ampak ona stranka
v Rusiji vodi vojne, ki je naj-
močnejša.

Kaj pa potem? Vzemimo slu-
čaj, da bi sklenila danes Rusija
mir. Dogodki bi se potem razvi-
jali na veliko hitrejši način, tako
vojni kot oni, ki imajo za pred-
met mir. Nemčija niti ne bo pu-
stila Belgije, niti jo anektirala
Teritorialno posest Francije bi
se kolikor mogoče ščitilo. V osvo-
jeni Poljski bi pripadalo ozemlje
severno od Lodza Nemčiji, južno
pa Avstriji. Glede Italije bo od-
ločila bojna sreča. Balkanske za-
deve bo uredil poseben kongres,
a niso izključena presenečenja.

Kaj pa z Anglijo? To je veliko
vprašanje. Danes se smatra proti-
vojno gibanje brezpomembnim.
Ne sme se pa pozabiti, da je An-
glija edina vojskujoča se država,
v kateri javno obstaja tako giba-
nje. Z možmi, ki so vodili deželo
pred enim letom, je sporazum ne-
mogoč. Druga vlada pa lahko da
deželi popolnoma nov značaj.

Na podlagi vsega tega domne-
vamo, da ne bo vojna več tako
dolgo trajala kot je že dosedaj."

ZA VSEBINO OGLASOV NI
ODGOVORNO NE UPRAVNI-
STVO NE UREDNIŠTVO.

Dopisi.

New York, N. Y. — Dne 22. av-
gusta bo v Chicago velik shod, na
katerem bo nastopil kot glavni
govornik dr. Nikolaj Velimirovič.
Ko se bo vrnil s zapada, bi zelo
rad govoril tudi v New Yorku na
Jugoslavanskem shodu. Ta shod
bi se vršil 28. ali 29. avgusta. Naj-
boljše je, da se v ta namen izvoli
pripravljalni odbor, ki bo celo
stvar vodil, preskrbel dvorano
itd. Lepo bi bilo, da bi se tudi
Slovenci v kolikor mogoče veli-
kem številu udeležili tega shoda.
Rojaki, delujte že sedaj na to, da
bodo prišli vsi, ki se zanimajo za
Jugoslavijo. Posebno slovenska
društva naj bodo v obilnem šte-
vilu zastopana. Čim več nas bo,
toliko več ugleda bomo imeli. Vse
podrobnosti bodo pravočasno ob-
javljene. Pozdrav! — Poročeval-
lec.

Tyre — Imperial, Pa. — Dne
25. julija je imela podružnica
Slovenske Lige v Imperialu sejo,
na kateri se je vpisalo še 9 čla-
nov. Ti so sledeči: Jakob Janky,
Dane Peraković, Tomaž Svetlik,
Marija Svetlik, Jurij Čištrahir,
Ivan Virant, Anton Strniša, Ivan
Mravljina in Andrej Pajntar. Vsi
so plačali po 50¢ vstopnine. Do-
sedaj je skupaj 35 članov in čla-
nic. Obenem se je na tej seji skle-
nilo sledeče: Ker se slišijo razni
klici, da mi Slovenci potrebujemo
v prvi vrsti izobrazbe in ne lig,
apeliramo člani naše podružnice
Slov. Lige na glavni odbor ome-
njene samooobrambene organizacije
in obenem na vse članstvo, da bi
se ustanovilo slovenski zavod,
sličen Slovenski Matici v Ljub-
ljani, katerega je sedaj žal zatrt.
Zavodu se izbere poljubno ime.
Izdajal naj bi po možnosti 4—8
knjig na leto. Biti bi moral po-
polnoma neestranski ter odprt
vsakemu slovenskemu pisatelju.
Ker pa nam je znano, da so slo-
venski pisatelji v Ameriki sila
redki, naj bi se vzelo nekaj naj-
lejših iz tujih jezikov. Pri tem bi
bilo treba v prvi vrsti paziti, da
bi bile knjige izobraževalnega
značaja. Takozvanih šund roman-
ov in povesti nečemo. Članarina
naj bi znašala od enega do dveh
dolarjev. Samooobsebi je umevno,
da bi se članarino poslalo vnape-
rej. Zavod naj bi se od kraja po-
slojeval ene tiskarne, ki bi naj-
ceneje izvrševala tozadevno delo.
Članarino bi pobirali odbori po-
družnic Slov. Lige. Stvar je sicer
precej težavna, vendar smo pre-
pričani, da je mnogo rojakov, ki
ljubijo lepo slovo. Nadalje svet-
ujemo, da bi Slov. Liga dala na-
praviti nabiralne pušice kot so n.
pr. v stari domovini Ciril-Meto-
dove. Načrt pušice bi izdelal Mr.
John Jager. Pušice se pošlje po-
družnicam in tudi na zahtevo za-
sebnim somišljenikom. Ako uvi-
dite, da bi idea imela uspeti, naj
se jo izvrši. Glede predlogov, pri-
občenih od gl. blagajnika Slov.
Lige G. J. Jagra, ne morem poro-
čati, ker jih še nismo vzeli v pre-
tes. Moje zosebno mnenje pa je:
ne izdajati denarja še iz rok, ker
potem nimamo nobene opore. Pač
pa naj se plača g. R. Trošt, kot
agitatorju za Slov. Ligo, potoval-
ne stroške. (R. Trošt je odklonil
vsako polporo. Op. ur.) Izplača
naj se tudi nagrada g. Josipu Go-
ričarju, pisatelju knjige o politič-
nih in socialnih razmerah sloven-
skega naroda. — Fran Magajna,
tajnik podružnice Slov. Lige v
Imperialu, Pa. Box 37, Tyre, Pa.

Lorain, Ohio. — V nedeljo 15.
avgusta se bo vršil v Maxovih
prostorih velik shod. Kot govornik
bosta nastopila Mr. Rudolf
Trošt iz New Yorka in Don Niko
Grsković iz Clevelanda. Rojaki,
udeležite se vsi tega velepomemb-
nega shoda, pa tudi oni iz okolice
naj ne pozabijo priti. Govornika
bosta natančno razložila, kako
moramo delati, da bomo prišli do
svobode. Tako velike slovenske
demonstracije, kakor bo ta, ni bi-
lo še nikdar v našem mestu.
Vstopnine ne bo nobene. Vsa slo-
venska in hrvaška društva, ki so
sklenila udeležiti se tega shoda,
naj se zberejo na Globe Ave. in
28. St. točno ob poldvih popol-
dne. Odtam odkorakamo skupno
s slovensko godbo na čelu proti
cilju. Po shodu bode prosta zaba-
va in ples. Torej na veselo sviden-
je! — John Kumše, tajnik po-
družnice Slov. Lige.

Eksplodizija.
V Havre je na kolodvoru eks-
plodiral zaboj, v katerem so bila
razstreliva. Zgodilo se je to med
transportom. Ena oseba je bila u-
bita, več je bilo ranjenih. Škoda
je jako velika.

St. Vid pri Vipavi.
Dne 17. junija sem sprejela
tvoje pismo, 14 dni prej pa de-
nar. Pri nas so silno slabi časi.
Kdor se ni prej pripravil, mora
sedaj lakoto trpeti. Občina je
dobila pred kratkim nekoliko tur-
šice, katero so prodajali po 54 vi-
narjev kilogram. Mi smo jo z ve-
liko težavo dobili 40 kilogramov.
Pridelki so lepo kazali, naenkrat
je pa prišla toča in nam vse uni-
čila. Delavcev zelo primanjkuje,
ker morajo hoditi možki in žens-
ke k armadi na Nanos. Po štiri
krona na dan in hrano bi jim dali
nekateri, pa jih ne morejo dobiti.
Vso živino so morali kmetje pro-
dati vladi. Oni kmet, ki ima ene-
ga vola, je lahko srečen.

Škofja Loka, Kranjsko.
Radoveden si, kako je pri nas.
Povem ti, da je tako, da kaj ta-
kega še nismo doživeli. Draginja
je strašna. Sto kil pšenice stane
50 goldinarjev, turšice pa nekaj
čez 40 goldinarjev. V okolici je
zelo veliko vojakov. Po dolini se
pomikajo dannan dolge kolone.
Letina tako lepo kaže, da niti naj-
starejši ljudje ne pomnijo podob-
ne. Nobena stvar ni filala in po-
leg tega je še vse tako zgodnje.
V tem času (20. junija) ni še ni-
koli žito zorelo. Sedaj je pa je-
men že požet, rž bo pa tudi vsak
čas zrela. Sadije izvanredno lepo
kaže. Gašperjev Tomaž je pred
enim tednom umrl. Sinova sta oba
v vojski. Tako starih, kakor je
župce, ne jemljejo več. Janšev
Matevžek, ki ima deset otrok, je
pa moral iti.

Sladkorna centrala.

Ustanovna seja sladkorne ce-
trale na Dunaju je bila 13. julija
in je bil za predsednika izvoljen
član gosposke zbornice H. Janota.

Odlomki iz pisem.

Radoveden si, kako je pri nas.
Povem ti, da je tako, da kaj ta-
kega še nismo doživeli. Draginja
je strašna. Sto kil pšenice stane
50 goldinarjev, turšice pa nekaj
čez 40 goldinarjev. V okolici je
zelo veliko vojakov. Po dolini se
pomikajo dannan dolge kolone.
Letina tako lepo kaže, da niti naj-
starejši ljudje ne pomnijo podob-
ne. Nobena stvar ni filala in po-
leg tega je še vse tako zgodnje.
V tem času (20. junija) ni še ni-
koli žito zorelo. Sedaj je pa je-
men že požet, rž bo pa tudi vsak
čas zrela. Sadije izvanredno lepo
kaže. Gašperjev Tomaž je pred
enim tednom umrl. Sinova sta oba
v vojski. Tako starih, kakor je
župce, ne jemljejo več. Janšev
Matevžek, ki ima deset otrok, je
pa moral iti.

V zagrebških "Novinah" čita-
mo naslednji dopis iz strelskih za-
kopov, pisan 1., oziroma 2. in 3.
julija:
Danes majhen odmor. Čas je!
Od 23. junija pa do danes so bili
neprestani napadi. Infanterija je
naskakovala noč in dan. "Brez
številja jih je", pravijo naši voja-
ki. "Toda ne bojimo se jih!" Po-
slušal sem nekega ranjenca od 1.
stotnije. Kroga mu je šla skozi
nos; vendar je čisto dobre volje
in mu ni mar, da je ranjen; prej
nego je bil sam ranjen, je do mr-
tvega uštel tri Italijane. Pripo-
vedoval mi je, kako prodirajo:
"Imajo vreče, polne zemlje. Ri-
nejo jih pred seboj. Za njimi se
skriva glave. Mi jih puščamo,
da pridejo čim bliže. Njihovo šte-
vilo nas niti najmanj ne plaši.
Včeraj je naskakovala cela sto-
tnija naš voj. Vodi jih stotnik Al-
fred Mizelli. Prišli so na 300 ko-
rakov. Tedaj smo se pogledali!
Polegli so po tleh, mi ravno tako.
Živahno se je streljalo. Krog ušes
je brencalo huje kot roj čebel.
Stotnik Mizelli se je pripravil in
začne rezati žico. Kroga v glavo!
Padel je. Kmalu smo videli, kako
so drveli nizdol. Čez pol ure ni
bilo več videti žive duše. Bežali
so. Pred nami je ležal mrtev sto-
tnik in okoli 40 vojakov. Pobrali
smo jim orožje. Zvečer so Itali-
janci razvili zastavo Rdečega kri-
ža. Pobrali hočejo mrtve. Pustili
smo jih v miru, naj jih poberejo.
Prišel je neki naš nadporočnik.
Vprašal je ranjenca: "Kako je,
bratje?" — "Dobro! A če bi dali
vsakemu liter vina, bi prihodnjič
Italijanov ne sprejeli s puškami.
Dovolj bi bilo kameenje!" Dalma-
tince ostane Dalmatince! Kolikor-
krat govorijo z njimi o čemerkoli,
vselej jo bo obrnil na vino. V na-
ši vojski je že prišlo v pregovor,
da "brez kruha in brez vina gla-
va boli Dalmatince".

Ponoči smo imeli nov napad.
Odbili smo ga. Naši stoje in osta-
nejo kakor skale. Ako se začne
naša ofenziva, pokažemo Italija-
nom, kako se naskakuje! Ali kje
je poslušnost in srčnost naše in
kje njihove vojske? V tem grmu
leži zajec. Kje združnost v ognju!
Kje junaštvo naših, da prenašajo
vse neugodnosti vremena! Priti-
treba semkaj in videti, kaj vse
prenašajo naši ljudje! Človek se
zgleda nad grozotami vojne, a ob-
čuduje junaštvo naših fantov. Vi-
diš jih vse v blatu, vendar so ti
ljubši in bolj jih častiš, kot če bi
bili v čistih, dragocenih oblekah.
Da, ti stoje na braniku. Oni ču-
vajo čast domovine. Taki zaslu-
žijo vsakogar ljubezen in spošto-
vanje. Kljub vsemu trpljenju so
vendar zadovoljni. A znajo zaslo-
viti tudi kaljivo: "Pa da bi mi
mogli še iti v peklo! Za nas za-
bujanje ni več pekla. Prestali smo ga
v tej vojni." Naš pesnik Dugo-

iz Avstrije.

Poglavje o ceni živil.

"Slovenski Narod" piše: Za
Karlove vari na Češkem se je po-
srečilo dobiti čez Berlin iz Libave
na Ruskem pet vagonov pšenične
moke, dva vagona pa še prideta.
S tem so Karlove vari preskrb-
ljene do konca avgusta. Okrajno
glavarstvo v Marijinih varih na
Češkem je uvedlo maksimalne ce-
ne za jajca, za mleko, surovo ma-
slo. Prodnent sem prodajati jaj-
ca po 8 vin., en liter mleka po 16
vin., kilogram surovega masla po
3 krone 40 vin. Trgovci in bran-
jenjci smejo prodajati jajca po
10 vin. eno, liter mleka po 20 vin.
in kilogram surovega masla po 3
krone 60 vin. Če se pomisli, da so
v Ljubljani zahtevali že po 1 K
in več za kilogram črešnje — in
črešnje zrastejo same in ne potre-
bujejo nič obdelovanja itd., nego
se jih kar potrga — kako je po-
tem šele z drugimi živili! Ljudje
greše na to, da imajo razne ob-
lastnije toliko dela, da še do sape-
ne pridejo. Konsument se navad-
no le jezi, ovadbe pa skoro nikoli
ne napravi. Navadno tudi misli,
da itak nič ne opravi, saj vidi, da
so podražili še vžgalice, črne ja-
gode in zrna solnčnih rož. Če čit-
amo, kakke cene so v Lvovu in v
Črnovicah, kjer je divjala vojna,
če pogledamo, kako je v Mariji-
nih varih, potem šele prav vidi-
mo, kako smo pri nas izkoriščani.

Nove vladne odredbe.
Vlada namerava tudi fižol, bob,
grah, lečo itd. zapleniti in postav-
no urediti uporabo in prodajo teh
pridelkov. Tudi uporaba krom-
pirja in živinskih krmil se namer-
ava urediti.

Sladkorna centrala.
Ustanovna seja sladkorne ce-
trale na Dunaju je bila 13. julija
in je bil za predsednika izvoljen
član gosposke zbornice H. Janota.

Agrarci na delu.
Na Dunaju so zborovali zastop-
niki različnih kmetijskih korp-
racij in organizacij ter so se do-
govorili, kakke želje in zahteve iz-
reka vlada. Zapiske teh zahtev in
želja je dolg in vlada je tudi že
obljubila, da jih bo upoštevala,
kolikor bo le mogla. Poselniki
imajo zdaj v vojnem času veli-
kanske zaslužke, dočim je mestno
prebivalstvo pred oduševstvom, a
resnica je, da vladne odredbe ni-
so dosti zalegle. Oduševstvo je eve-
telo. Vse se je silno podražilo, ta-
ko da teh cen že ni več zmago-
vati. V mestih so ljudje morali
uživati kruh, ki bi ga v mirnih
časih še zadnji berač ne maral, slab-
ši kruh, kakor ga imajo v mirnih
časih kaznjenci, na kmetih pa so
imeli skoraj v vseh deželah dobre-
ga kruha v izobilju. Sprit tega
novega nastopa agrarcev je pač
želeti, da vlada pri svojih ukre-
pih ne pozabi, da daje tudi mest-
no prebivalstvo ravno toliko kr-
vnega davka kakor kmetstvo in da
je treba urediti vso preskrbo z

živlenskimi potrebščinami tako,

da ne bodo samo posamezniki bo-
gatelji, ampak da bo moglo tudi
mestno prebivalstvo živeti.

živlenskimi potrebščinami tako,
da ne bodo samo posamezniki bo-
gatelji, ampak da bo moglo tudi
mestno prebivalstvo živeti.

Župnik in učitelj kosita.
Župnik v vasi Gratsch na Ti-
rolskem se je zadnje tedne, ko je
radil vojne z Italijo zmanjkalo de-
lazmožnih možkih, postavil na čelo
čvrstih starčkov, fantov in
žensk, ki so bile pripravne za kos-
ce in je šel s svojo četo od pose-
stva do posestva pomagat kositi in
spravljat seno. Za travnike v ravnini
si je župnik izposodil stroj za
košnjo. Ljudstvo je bilo vsled
župnikovega prizadevanja tako
navdušeno, da je bila košnja iz-
vanredno hitro opravljena.

Češki učitelj Ivan Benda v Vo-
strovci je imel v šoli le kratak pouk
in je ob lepem vremenu z otroci
šel na travnike pomagat spravljati
seno. Zjutraj zgodaj se je na-
vaden pridružil koscem in je do
časa, ko se je pričel pouk, pridno
vlekel koso kakor drugi kosci.
Vesele pesmi so se glasile na
travniku, kjer je kosil učitelj
Benda.

Veliki dobički železne industrije.
Železna industrijska družba v
Pragi na Češkem, ena največjih
v celi državi, izkazuje v prvi po-
lovici letošnjega leta nad 11 mi-
lijonov kron čistega dobička in bo
izplačevala svojim delničarjem
100 kron dividende. Lansko leto
je znašala dividenda samo 40 K.
V vojnem času cvete tovarnarjem
železja in orožja zlata pšenica.

7000 jajc zaplenjenih.
V Aradu na Ogrskem je zaple-
nila tamošnja policija 7000 jajc,
ker se je lastnik branil prodajati
jajca za omdotno prebivalstvo. Bi-
la so namreč namenjena za izvoz
v inozemstvo. Lastnik je dobil za
zaplenjena jajca postavno dolo-
čeno ceno.

Bankerot stare berlinske banke.

Pariz, Francija, 9. avgusta. —
Poročilo iz Lausanne, ki pa še
ni bilo potrjeno z druge strani,
pravi, da je bankerotiral v Ber-
linu banka Mendelssohn-Barthol-
di, ena najstarejših bank na Prus-
kem. Domneva se, da so vredno-
stni papirji upropastili banko, ko-
je glavni lastnik se nahaja kot
častnik na fronti.

Torpediranje švedskega parnika.

Kodanj, Dansko, 9. avgusta. —
Neki nemški podmorski čoln je
potopil švedski parnik "Mai". —
Drugi parniki so naleteli danes
na čoln, v katerem je bilo šest
možkih in ena ženska. — Drugi
čoln, v katerem je bil kapitan in
9 mož posadke, se pogreša.

Dvignjenje "Eastlanda".

Chicago, Ill., 9. avgusta. — Pri-
hodnjo sredo se bo skušalo dvig-
niti parnik "Eastland", ki se je
dne 24. julija preobrnil v Chica-
go reki ter je izgubilo nad tisoč
ljudi življenje. Vrše se priprave
za dvignjenje.

Nova posvetovanja v italijanskem

glavnem stanu.
Namestnik načelnika italijanske
ga generalnega štaba, general
Porro ni prišel v Rim, temveč se
je vrnil iz Pariza naravnost v i-
talijanski glavni stan. Vsled nje-
govega poročila je odredil kralj
novo posvetovanje ter pozval mi-
nistrskega predsednika Salandra
iz Rima. Salandra je že na po-
tu. Italijanski listi pripisujejo
tem konferencam v glavnem stu-
nu kar največji pomen. Trdi se,
da pričinja sedaj nova faza ita-
lijanske vojne. General Porro se
je baje posvetoval z angleškimi
in francoskimi generali o možno-
sti skupne srbsko-italijanske of-
enzive. V ta namen naj bi udari-
la italijanska armada čez Alba-
nijo in Srbijo na južno-vzhodno
avstrijsko mejo. Italijanski krogi
so si sicer svesti težavnosti in
opasnosti takega podjetja, vendar
pa so mu naklonjeni, ker so do-
sedanji neuspehi ob Soči izzvali
v italijanski javnosti jako mučno
razpoloženje in je absolutno po-
trebno, zapolniti javno pozornost
z novo vojaško akcijo. General
Porro je baje dosegel tudi pod-
poro angleškega in francoskega
brodovja za obrambo italijanske
jadranske obale.

Atentat na ženo.

V Nagyszeben na Ogrskem je
občinskega beležnika Ivana Rota
zapustila žena in se ni hotela več
k njemu vrniti. Ko jo je Rot za-
gledal na cesti, je nanjo trikrat u-
strelil in jo vselej zadel, vendar ne
smrtno nevarno.

Atentat na ženo.

V Nagyszeben na Ogrskem je
občinskega beležnika Ivana Rota
zapustila žena in se ni hotela več
k njemu vrniti. Ko jo je Rot za-
gledal na cesti, je nanjo trikrat u-
strelil in jo vselej zadel, vendar ne
smrtno nevarno.

Atentat na ženo.

V Nagyszeben na Ogrskem je
občinskega beležnika Ivana Rota
zapustila žena in se ni hotela več
k njemu vrniti. Ko jo je Rot za-
gledal na cesti, je nanjo trikrat u-
strelil in jo vselej zadel, vendar ne
smrtno nevarno.

Atentat na ženo.

V Nagyszeben na Ogrskem je
občinskega beležnika Ivana Rota
zapustila žena in se ni hotela več
k njemu vrniti. Ko jo je Rot za-
gledal na cesti, je nanjo trikrat u-
strelil in jo vselej zadel, vendar ne
smrtno nevarno.

Atentat na ženo.

V Nagyszeben na Ogrskem je
občinskega beležnika Ivana Rota
zapustila žena in se ni hotela več
k njemu vrniti. Ko jo je Rot za-
gledal na cesti, je nanjo trikrat u-
strelil in jo vselej zadel, vendar ne
smrtno nevarno.

Atentat na ženo.

V Nagyszeben na Ogrskem je
občinskega beležnika Ivana Rota
zapustila žena in se ni hotela več
k njemu vrniti. Ko jo je Rot za-
gledal na cesti, je nanjo trikrat u-
strelil in jo vselej zadel, vendar ne
smrtno nevarno.

Atentat na ženo.

V Nagyszeben na Ogrskem je
občinskega beležnika Ivana Rota
zapustila žena in se ni hotela več
k njemu vrniti. Ko jo je Rot za-
gledal na cesti, je nanjo trikrat u-
strelil in jo vselej zadel, vendar ne
smrtno nevarno.

živlenskimi potrebščinami tako,
da ne bodo samo posamezniki bo-
gatelji, ampak da bo moglo tudi
mestno prebivalstvo živeti.

Župnik in učitelj kosita.
Župnik v vasi Gratsch na Ti-
rolskem se je zadnje tedne, ko je
radil vojne z Italijo zmanjkalo de-
lazmožnih možkih, postavil na čelo
čvrstih starčkov, fantov in
žensk, ki so bile pripravne za kos-
ce in je šel s svojo četo od pose-
stva do posestva pomagat kositi in
spravljati seno. Za travnike v ravnini
si je župnik izposodil stroj za
košnjo. Ljudstvo je bilo vsled
župnikovega prizadevanja tako
navdušeno, da je bila košnja iz-
vanredno hitro opravljena.

Češki učitelj Ivan Benda v Vo-
strovci je imel v šoli le kratak pouk
in je ob lepem vremenu z otroci
šel na travnike pomagat spravljati
seno. Zjutraj zgodaj se je na-
vaden pridružil koscem in je do
časa, ko se je pričel pouk, pridno
vlekel koso kakor drugi kosci.
Vesele pesmi so se glasile na
travniku, kjer je kosil učitelj
Benda.

Veliki dobički železne industrije.
Železna industrijska družba v
Pragi na Češkem, ena največjih
v celi državi, izkazuje v prvi po-
lovici letošnjega leta nad 11 mi-
lijonov kron čistega dobička in bo
izplačevala svojim delničarjem
100 kron dividende. Lansko leto
je znašala dividenda samo 40 K.
V vojnem času cvete tovarnarjem
železja in orožja zlata pšenica.

7000 jajc zaplenjenih.
V Aradu na Ogrskem je zaple-
nila tamošnja policija 7000 jajc,
ker se je lastnik branil prodajati
jajca za omdotno prebivalstvo. Bi-
la so namreč namenjena za izvoz
v inozemstvo. Lastnik je dobil za
zaplenjena jajca postavno dolo-
čeno ceno.

Bankerot stare berlinske banke.

Pariz, Francija, 9. avgusta. —
Poročilo iz Lausanne, ki pa še
ni bilo potrjeno z druge strani,
pravi, da je bankerotiral v Ber-
linu banka Mendelssohn-Barthol-
di, ena najstarejših bank na Prus-
kem. Domneva se, da so vredno-
stni papirji upropastili banko, ko-
je glavni lastnik se nahaja kot
častnik na fronti.

Torpediranje švedskega parnika.

Kodanj, Dansko, 9. avgusta. —
Neki nemški podmorski čoln je
potopil švedski parnik "Mai". —
Drugi parniki so naleteli danes
na čoln, v katerem je bilo šest
možkih in ena ženska. — Drugi
čoln, v katerem je bil kapitan in
9

V žaru juga.

Novela. — Spisala Lea Fatur.

(Nadaljevanje).

V.

V tri nadstropja, z visokim stolpičem, se dviga ob morju ljubka vila Sternanova. Drobnozglava, začrta roža ovijaja zagrinja verande, bršljan pokriva pritličje, objemlje okna, se vzpenja proti strehi.

Solnce stoji visoko. V pekočih žarkih vene roža, se zvija svetlo listje bršljana. Tožno vise rastline ob obrežju. Ni hladu, ni vetriča, zamrlo je življenje. Morje, gore, vsa narava spi poldanski spanje, spi tudi vila z zaprtimi očmi, ni glasu, sledu življenja iz nje.

Lahno zaškripljejo pod bršljanom skrita mala vrata, ki vodijo v kopalno hišico pod vilo. Po bršljanu zasusti, martinček beži po stebelem, roj mušic se dvigne. Sirop slaničnik, bel pajčolan se pokazeta.

Oči, ka terih dno je skaljeno, zvezdi, katerih žar so pogasile solze ponižanja, pogledajo oprezno po stezi, ki vije pod vilo, vedeč do Volovske, do lke.

Prazna je steza, prazno morje. Iz Lovrane prihaja živig Liburni, vročina in duh razgretih plitvin ob bregu udarila Lijani v slušano, prebledelo lice. To ni več lepa grofica, slavljena umetnica. Ženska je, katero so postarali v kratkih dneh silovitih duševnih viharjev. V njenih plavih očeh, okrog drhtečih ustnic se črta nemir človeka, ki se po brezuspešni borbi vdaja sili, močnejši od njegove volje, ki trepeče, ko stopa prvič na nepravno pot. Meni, da mu očita narava, kar mu govori le lastni nemir. Tako se je zazdelo Lijani, da se je zazibala Adria pod nejmim plahim pogledom in ji očitala:

"Sama in peš v vročini, v žaru... V hlevu stoji spočiti konji, samodre počiva, čoln miruje. Po hodnikih poslajajo strežarji, hišna leži na divanu v salonu, čita "Črna Jurja", sobar se pretega po naslonjaču, kadi grofove smodke. Soproj se guza v razpeti mreži, Anici se zdeli pri učenju, guvernantu zdihuje. Po zastrih sobah razširjajo posode z vodo ter evetoče rastline vonj in hlad. Tih je vse. Grofica je bolna — trpi pri najmanjšem šumu... Črez dan leži — ponoči hodi po sobah... Nihče ne sme do nje... Tudi Anica, tudi Dana s Karlom ne... Od koncerta je to, si šepetajo v kuhinji, se pogovarjajo v veži — govore o tvoji smrti, Lijana — in ti hočeš izžvati sedaj ves svet, da govori o tebi?"

Zlato runo sreča iščem — grem po sledu njegovih stopinj", je odgovarjala Lijana dozdnevnu glasu in se napotila proti Volovski. Rahlo ji je odsvetovalo morje:

"Ne bodi prenežna! Ostani pri meni, ohrani si vene ponosa, čast!"

Bricko je se nasmehnila Lijana:

"Razumeš ti, mogočna, molčeca — valovanje sreča? Se ubraniti ti viharju, ki ti razburja nenadoma dno? Razbesnela se igraš z ostanki brodov, ki so se poverili tvojemu naročju... Glej, Adria, tako je človeško srce... Divjal je vihar — nekdanj ponosna se vlečem zdaj sužnja do njegovih nog... Kaj mi je čast? Miru iščem, miru..."

Pljuskala je Adria:

"Kaj ni miru ob meni? Klopice so ob moji stezi, vilinji domovi, začarani gradovi. Dreve spušča večje čez klopi, šepetajo, se pogovarja z menoj. Sedeš... Poslušaj... O mojem šepetu se umiriš. Zreš za ladjo, za begočo. Tvoja duša se seda na jadra — jadra za izgubljen srečo. Gaji in vrtovi, stara mesta, romantične luke, bujno razvito življenje drevih in rastlin je ob meni. Po belem produ prišume vode izpod zemlje, hite v moje naročje — se umirijo v meni. Kot golobji gnezdi sta se razkrožili ob meni lile in Ika, stari zvonik Lovrane, beneški lev na mestni hiši, strme Moščenice ti bude spomine starih časov, starega gorja mojih sinov... In če te ne umiri lepota hrvaške Riviere, poleti po meni — na meni je mir. Krnilo se vrtili, morje peni. Pred teboj je širina, prostost — za teboj, na kopnem, je ostala žalost, očitjanje... Čisto je morje — na njem ni strasti, ni hrepenenja..."

"Adria, na tebi ni več zdravila za moje rane. Plamen gori v duši. Ko dremlejo nebo, zaspi vse svet, blodim sama od okna do okna, od zrcala do zrcala. Skozi okno zrem v gluho noč... Slišim tvoje vabljivo šepetanje... Vidim zvezde,

ki so ugasle meni... Iz zrcala mi žari naproti Kajnovo znamenje na čelu, iz očesa mi gleda ubita duša. Kajnovo znamenje ker sem hotela — hočem — uničiti srečo druge... Da — hočem, zakaj moja duša je zdvajala..."

Tolazeče je šepetalo morje:

"V meni je mir zdvajajočih. — Plava barka po meni — počiva v mojem duhu. Krasne lilije, bele rože, zvezdnate školjke so v meni. Pridi, zlatolasa, ovenčam te z rožami, objemem z lilijami, posujer z zvezdicami. Pridi moja ljubica, počivala boš v meni! Nad teboj bodo plaval parniki, menjavalo solnce in zvezde svoj tek — pa ne bodo motili tebe v tihem miru. Sladki ki zvoki zvonov bodo zamirali v večernem mraku — dremala bo Učka, skrivala s Veprinac in Lisi na gora... Skozi tiho noč bo dehtel bosiljak, žarel klinček. — Spomenik davnih časov, neomajan od vekov, bo zrla Kastava na mene. Tesni grobovi pri Sv. Luciji bodo pozdravljali tvoj širni, neizmerni grob..."

Lijana je zastala, odmajala z glavico. Nasmeh umirajočega, ki ve, da je konec njegovih bolečin, se je razbil okrog ustnic, mrka zenica je zazarela.

"Sladki so tvoji obeti, Adria... Pa mene čaka divna sreča. Da jo dosežem, treba potepati zakone sveta. Premagala sem boj vesti. Drzno roko dvignem po sreči, si jo osvojim. On stoji na gori. Skozi vihar svetnih zakonov, obzirov, hitim k njemu... Dolga leta je klila v meni ljubezen v sren. V južnem žaru se je razžarela... Naj dehti... Da bodo peli fantje deklicem o Pavlovi in Lijanini ljubezni..."

Skozi jasni vzduh je zabrnelo. Drug za drugim so se oglašali zvonovi, peli slavo Prečiste. Klicali so Lijani: "Nazaj!" Pa drug glas je vabil, šepetal: "Lijana, moj prenežni cvet!"

Hitela je skozi Volovsko, v breg, skozi Matulje, mimo Rubešev, proti Belčemu. Po pokajoči zemlji, po razbeljenih skalah. Rdečica je ji zalila čelo, rosne kaplje so ji stale na obrazu, pa naprej je hitela noga.

Sveže zelenje Opatije je ostalo za njo. Sožgana trava, vele sadike po izgorelih njivah, velo listje po drevesih. Na prst visoko stopi prah po grmovju, pokriva črne jagode, rdeči dren.

Vodnjaki so zaklenjeni, živice plitve, kalne. Od daleč privlečejo žene vodo na hrbtu, jo čuvajo kot drag zaklad. Ljudje si hlade žejo z jabolko, živina zeva, trpi. Morje pa preliva svoje svetle valove...

Izza velikih lonev marve in klinčkov po mostovžih hiš so gledala zapaljena lica za Lijano. Od hiše do hiše je donelo vprašanje: "Čigava je ona malica?"

Mački, ki so ležali leno v solcu, so pomčikali, psi so dvignili počasi glavo — od hiše do hiše se je glasilo: "Ne vemo!"

Stari možje v modri prteni obleki, mamice v črni, s košem pink na hrbtu, pletilo v roki, so srečavale Lijano, ji klicale običajni: "Bog, minja! Kam?"

"Bog z vami! Goreka", je odgovarjala. Bliza se cilji, odločitev. Ze se dviga pred njo bran starih šeg, biser Liburnije, od vekov neomajana stara Kastva.

Praviljeni vene okrog zamiljenega čela, je sedela v solnčnem svitu na svojem prestolu kraljica okolice, ponos Kastavev.

Davni, davni časi so šumeli preko njene sive glave. Od neznanega začetka do kraljevanja Teute, od rimskih bojev, grške oblasti, do pomorskih ropov, od obrambe Turka do nadanašnjih časov je ostala Kastava biser, kraljica pokrajine.

Nekdanj se ji je klanjala vsa Liburnija — njej je pripadalo kar se je videlo z visokega stolpa. Promona, Bršec, Moščenice in drugi gradovi, ki so že izginili... Zdjaj se klanja še sedemnajst vasi, ki čepajo tako bele in ljubke v krilu Učke, po Veprinu, po skalovitem hribovju okrog Kastve, njenemu prvenstvu.

Rimljani in Grki so pustili Kastvi večne spomine. Trije vodnjaki pod mestom hranijo še zdaj vodo kakor pred tisoč leti. Zelene so njih stene, polzke stopnice, ki vodijo skrite pod gostem rastlinjem globoko v dol. Nekdanj je oklepal mestni zid te vodnjake, nekdanj je segala Kastva do morja. Zdjaj se je stisnila na svoj hrib. Opasana z ostanki zidov, devetero stolpov, zre od tukaj v menjaajo se obraz okolice — vedno ista, vedno enaka...

V to staro bajno mesto je zrla hrepenče Lijana, vanj se je spejala čez devetindvetdesetoro razbeljenih pražkov v Dukičevu, v stari zid vzdano predmestje. Ozr-

la se je na sv. Lucijo, kjer so stala nekdanj "vela vrata", stopila mimo "fortizze", mimo "loggie", skozi mestna vrata, in se spustila po tesnih ulicah. Skrivnostne, stare, so se spenjale hiše vrh hiš. Dosti ljudi je bilo na tesnem prostoru. Zdjaj se praznijo stare, na podrtinah rasto že tuintam nove zgradbe.

Lijana je tavela brez cilja po mestu. Obiskala je stare stolpe, stare vodnjake. Pod ostanki nedozidane velike cerkve se je ustavila za hip, se spomnila ljudske govorice, ki pravi, da so kleti tlačani, vlačče kamenje v breg, in da je podiral hudi duh po noči, kar so zgradili delavci čez dan. Lijana je vedela, da se je ponesrečila stavba, ker je bilo stebrov prešibko, da bi zdržalo mogočni obok.

Taka je bila stavba njenega življenja. Otožno mlo prazni stebri v zrak, drevje in grmovje raste po zidih... kako postaviti krasen obok na to pokvarjeno stavbo? Bilo je treba drugače zidati, Lijana, dušica...

Podilo jo je od slike njenega življenja, pripodilo na prostor, ki obdaja glavno cerkev.

Na tesnem prostoru male Kastve stoji cerkev kar tik druge. Tu je sv. Sebastijan, sv. Trojica, sv. Lucija. Glavna cerkev pa kraljuje na lepem prostoru, pozdravlja s svojim izrazitim kampanilom že od daleč Kastavega, ga bodri, da hiti vesol pod strmim bregu v njegovo naročje. Kastavec je ta prostor posebno drag. In pravijo, da je stala pred to cerkvijo že druga. Tu pred tisto je stal tam Teutin grad. Modra, čista žena je bila Teuta, pogumna in odločna. Žitnice je napravila v mestu, skrbel za celo okolico. Zato da se je imenovalo mesto "kašča". Ponosno Teuto je obdajal vene devic. Nikdar ni smela stopiti moška noga v kraljične dvore, nikdar ni ublažil moški poljub roparskega svita očes Teutinih dvorjank. Brzostreli lok je bil njih igrača — smrt kazena za prestopke čistosti. Praviljeni, bajni časi! Rad se vas spominja Kastavec. Se so Kastavec v čišlih čistost, zvestoba, še je tu zaročni prstan trajna vez, še čaka zaročnica leta in leta. Prede, plete, čaka. Še žaluje vdova do smrti, se skrbi tu brat za sestro, hodi fant po svetu, a dekla, nežni cvet, ostaja doma.

(Konec prihodnjič.)

Publikum.

Spisal Ivan Cankar.

Casih, posebno ob sivem, pustem vremenu, se mi zdi, da je naša ulica brezkončna, da se razprostira od vzhoda do zahoda, od severa na jug, kolikor daleč more korak in da je to temno zavetišče trudnih in obloženih prostrano kakor vesoljni svet sam.

Kadar romam po tem žalostnem svetu, srečavam čudne ljudi. Bog vedi, kakšno naključje jih je bilo zagnalo v temo; en sam trenutek je bil morda, malenkosten in smešen — zdaj tavajo v mraku, za zmerom so jim zaklenjena vrata v svetlobo...

Prišel sem nekoč v zakotno kavarno, kakor jih je v teh krajih zelo veliko. Izba tesna in nizka in kljub sveilkam čudno mračna; po žganju diši in po slabem tobaku, vzduh je težak, poln pesnobne, čimerni ljudje sede tam, tihi in zli; vzdrami jih šele žganje in takrat se zasveti v pijanih očeh tista strahna luč: spomin na nekaj, kar je bilo zdavnaj, v sanjah; in upanje, ki se nikoli ne bo izpolnilo.

Ko sem stopil v izbo, sem ugledal za mizo žensko, ki je gledala v strop in kadila cigareto. Njena frizura je bila zelo visoka in spoda so bili lasje temnejši nego zgornji; oblečena je bila v svetlo rdečo bluzo, v ušesih je imela velike uhane, kakor jih nosijo ciganke, in na roki je rožljala težka zaplestnica. Priletna ženska je bila, morda se blizu štiridesetih; gube na licu, na čelu in posebno na očeh so bile le zasilo zamazane s šminko. Njen pogled pa se čisto nič ni podal ne frizuri, ne uhanom, ne šminki; nemiren je bil, nekako plah in zelo otroški.

Prišel sem k nji, prižgal sem ji drugo cigareto in takoj sva se začela prijetno pogovarjati.

Pripovedovala pa mi je tole zgodbo:

Od začetka so mislili, da ji bala v menaji; lepo sem se stala na konju, ko se je podil v kolobarju; ampak ko sem zagledala ljudi, sem padla na pesek in stvar se je nehala tako, da sem bila bolna mesec dni... Nato bridkost in revščina — toda kaj bi o tem? ... Prišla sem nazadnje k člove-

ku, ki je imel zakotno menazarijo. Tam sem ostala dve leti.

Daleč v predmestju je imel svoj kolibo ta človek. Nikoli ni bilo spodobne duše tja; sama drhal. Poleti so prišli časih gospodje s svojimi damami, ampak smejali so se, kakor se smeje starec otroškim igračam; niso spoštovali moje umetnosti in pomislite čudo: bolelo me je v srcu, čisto natihoma, da je niso spoštovali, dasi umetnost ni bila velika.

Menezarija je bilo skromna; par opie je imel, ki so bile zmerom lačne, z rezanico nabasane krokočila, ki je smrdel, in živega leva. Tisti lev je bil res živ, ampak tako star in klavrn, da se mi je z mirom smili; žival je žival; gospodje se je kazal z njim, lev pa se je tresel in ko je bilo komedije konec, se je skril v kot in strah ga je bilo.

To je bilo vse za nameček. Imenitnost se je šele pričela, kadar sem stopila na oder jaz.

Gospod je imel veliko kačo, pitona, štiri metre dolgega. Jaz poznam tisto kačo in vem, da ni bila veliko pridra; že zato ne, ker je stradala neprestano Lena, kakor mrtva, je ležala v klopčih zavita.

Ko sem jo ugledala privrkat, sem se hudo prestrašila. Temno marogasta je bila, mokra, neblagodišča; že pod glavo je bila debela kakor moja laketa, samo bolj ploščata, bolj zgrbljena in mehkotna; v životu pa je bila še veliko debelejša; tiste majhne oči so gledale naravnost name, zaspno, toda tako mirno in naravnost...

"Stopi bliže, primi jo narahlo pod glavo, pobožaj jo!" pravi gospod.

"Nastopila si to službo, služaj!" sem mislila in sem se doteknila s prsti tiste ozke, ploščate, trioglate glave.

"Da bi tako mrzla ne bila!" me je spreletelo.

Kača se ni genila, samo gledala je name.

"Kmalu se bosta privadila drug drugega!" se je zasmejal gospod. In ko sva šla, se mi je zameglilo pred očmi...

Resnično sva se kmalu privadila drug drugega, jaz in tisti dolgi črni piton.

Tesno mi je bilo pri srečju in skoro sem se jokala, ko sem stala prvi dan v visoki kletki in so zunaj strmeli ljudje; len in čemerem je ležal piton v kotu, čisto miren, v klopčih zavita. Stala sem tam v tesni, kričečesvetli obleki, vrat got, roke gode do ramen. Ljudje so zijali in so čakali, jezen se je ozrl gospod.

Poklonila sem se ljudem in se jim ljubeznjivo nasmehnila, kakor se je spodobilo. Nato sem stopila k njemu, ki je ležal v kotu, in črn ter gledal name s tistimi mrtvimi, mirnimi očmi. Prijela sem ga z eno roko pod vratom, z drugo se niže, vzdignila sem krepko in sem si ovila tisto debelo, spolzko, črno vrv štirikrat okoli telesa, tako da je ostal na tleh okoli mojega nog samo še en sam kolobar. Glava je ležala mirna in mrzla na moji goli rami, čisto blizu mojih lic; telo, štirikrat ovito okoli mene, je bilo težko, toda se ni genilo. Stala sem mirno, mrz mi je bilo; ljudje so zijali in strmeli.

Ko so se dovolj nazižali in sem bila trudna, sem počasi odvila težko vrv, in len in grd, kakor prej, je ležal ogromni svitek na tleh.

Sčasoma sem se privadila temu postu. Nič več mi ni bilo mrz, tudi gnusa nisem čutila več in ne strahu, kadar sem si ovijala okoli telesa. Nikoli mi ni prišlo na misel, da sem bila v tisti minuti, ko sem stala ovita od kače, popolnoma v oblasti te črne vrvi. Ni mi prišlo na misel, da je življenje v nji, globoko skrito, kakor za gostim mrakom, in da bi lahko nenadoma planilo iz noči. Naposled mi je bilo samo še dolgačas; dolgačas posebno zato, ker se mi je zdelo, da bo dremalo to življenje zmerom dalje, do tistega konca, ko bova nehala živeti piton in jaz...

V davnem času, v rani mladosti sem se vozila po deželi s siromašnimi komedijanti, in smo prišli v pokrajino, ki je ni bilo žalostne na svetu; sam kamen in tiha samotajina...

Sanjalo se mi je o tisti pokrajini in ko sem se vzdramila, so bila moja lica vsa solzna in hudo mi je bilo pri srečju. Poleti je bilo, vroče je bil dan in sopen. Trudna sem bila in vsa bolna, ko sem stopila v kletko. Le malo ljudi je bilo zunaj; par belih slaničnikov se je svetilo, par potnih obrazov je strmelo vame. Tudi meni je bilo zelo vroče in pot je tekla po tisti stezi, ki so jo bile zjutraj zarezale solze.

Stopila sem k črnemu klopčiču, ki je ležal tam len, topo drema-

joč; ko sem ga prišla pod vratom, se mi je zazdelo, da se je zgenilo pod mojim palcem; toda mislila sem takoj, da se je bila zgenila le moja roka, kakor časih vztrepečejo ustnice in se stresa ves život še dolgo po hudem ihtenju. Vzdignila sem ga z obema rokama in težje se mi je zdelo breme nego kdaj prej. Pa sem pomislila: "Trudna sem od tistih žalostnih sanj, od spominov!"...

Kadar so se vili okoli mojega telesa vsi štirje kolobarji, nisem mogla nagniti glave; moj vrat je bil bil napet in razločila sem obraz gledalcev samo, če sem globoko in silom povabila oči. Zato nisem videla, če se je premikal poslednji kolobar, ki se je vil na tleh okoli mojih nog; tisti večer pa se je nenadoma nekaj doteknilo noge in čutila sem čudno, spolzko hladno skozi žamet solna. Morda je minilo šele par trenutkov, ko je bila utrujenost že tako velika, da sem se tresla v životu. "Vzdigni roko, nekaj!" sem mislila; pa glejte, roka je visela kakor mrtva. Šele par trenutkov je morda minilo, takrat pa se mi je zdelo, da so minile že zdavnaj tiste ukazane minute. V prsih mi je bilo tesno, kakor da bi tiščal kamen nanje; tedaj se je zgenilo narahlo tudi na rami, na plečih se je zgenilo, krog bokov. Zazeblo me je, da so mi zašklepetali zobje; ni bila groza — čisto navaden mraz je bil, kakor da bi stala razgaljena v snegu, razgaljena, uklenjena. Močnejše so se napeli kolobarji ob mojem telesu, od rame do meč in spreletelo me je čuvstvo, ki ni bilo nič drugega nego velika osuplost. "Kako? Mrtev je ležal zmerom, samo toliko je imel življenja, kolikor sem mu ga dala jaz — in glej, nenadoma ima življenje tudi sam, čisto svoje, mojemu tuje in morda celo neprijazno... Kaj je v tistem življenju, kam gre? Kaj hoče od mene?"... Tako sem se bila privadila tiste velike vrvi, da ni bila zame drugega nič nego vrv, in resnična je bila moja osuplost, ko je vrv nenadoma oživila. In takoj nato me je spreletelo še nekaj bolj smešnega kakor osuplost.

"Pozabila sem, da je življenje v njem in tako sem ga žalila v svoji nevednosti bogvedi kolikokrat. Kamen sune človek v stran brez usmiljenja — glej, pa če bi bilo življenje v kamnu!... Morda sem ga žalila, ko sem ga razkazovala ljudem... In tako je rasla v njem huda misel: pride dan!"...

Kolobar se je ovijal zmerom tesneje, dihala sem težko in sunkoma, kakor da bi me tiščalo za vrat.

"Zdjaj je čas... zdaj je čas da odvijem!" sem mislila, pa nisem genila roke.

Nikogar nisem videla zunaj, slišala pa sem dobro, da je nekdo vzkrilnil in da je zašumelo. Tisti krik je morda razrdil pitona in ožil se me je s toliko močjo, da me je za hip, samo za tisti hip, spreletela črna groza... kakor da se me je bilo oklenilo osmero mrzlih jeklenih rok s sovražno, spolzko silo... črna groza me je spreletela, ne bila bi me pač tako v objemu sovražnih rok, zakaj stud je bil v grozi...

Samo za hip — nato pa se je vse nenadoma izpremenilo. Zazdelo se mi je, da ne stojim več, temuč da plavam višje, polagoma in prijetno... Videla sem nekoč zeleno pokrajino s svetlobo cerkvijo na holmu in s solnčno vasico, ki je visela ob holmu, kakor da je počivala tam jata golobov. Nedelja je bila, vse je bilo tiho, po poljski stezi, med zoročnim žitom, je šel lep kmetijski fant... Glejte, nenadoma sem ugledala tisto pokrajino, kakor da se razprostira blizu pred menoj in moje sre je bilo veselo... Nekeč pred davnodavnim časom ko smo romali po deželi pol komedijanti, pol berači, sem sedela za vozom in sem jokala. Pa je prišel nenadoma gospod, pobožal me je po laseh kakor otroka, in mi je podaril pomarančo. En sam hip, in kakor v megli sem videla njegov obraz, ker so bile objokane moje oči... in glejte, zdaj sem ga ugledala bolj jasno pred seboj, kkor v tistem davnodavnem času, nisem genila nog in sem mu šla naproti, on pa se je smehljaj in mi je ponujal svetlo pomarančo... Visoko v sinji luči je trepetalo nebo, solnce je sijalo žarko... safio še tisto žarko luč sem videla in zdelo se mi je, da sije vsa ta Velika noč meni na čast...

Ko sem se vzdramila, sem ležala na postelji. Ležala sem še dva meseca ali tri in ko sem vstala, sem bila trudna. Še zmerom sem trudna, gospod...

Tako je pripovedovala; in ko je nehala, sem ji zapalil novo cigareto.

Slovensko katoliško

podp. društvo

svete Barbare

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.

Sedež: FOREST CITY, PA.

Inkorporirano dne 21. januarja 1902 v državi Pennsylvania.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: JOŽEF PETERNEL, Box 95, Willock, Pa.
I. podpredsednik: KAROL ZALAR, Box 547, Forest City, Pa.
II. podpredsednik: ALOJZ TAVČAR, 299, N. Cor. 3rd St., Rock Springs, Wyoming.
Tajnik: JOHN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
II. tajnik: JOHN OSOLIN, Box 492, Forest City, Pa.
Blagajnik: MARTIN MUHIČ, Box 537, Forest City, Pa.
Pooblaščenec: JOSIP ZALAR, 1004 North Chicago St., Joliet, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVEC, 900 Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: IGNAC PODVASKI, 4734 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
I. nadzornik: JOHN TORINČ, Box 622, Forest City, Pa.
II. nadzornik: FRANK PAVLOVIČ, Box 705, Conemaugh, Pa.
III. nadzornik: ANDREJ SLAK, 7713 Issler Ave., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: MARTIN OBREŽAN, Box 72, East Mineral, Kans.
I. porotnik: MARTIN ŠTEFANČIČ, Box 78, Franklin, Kans.
II. porotnik: MIHAEL KLOPČIČ, 528 Davson Ave., R. F. D. 1, Greenfield, Detroit, Mich.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: ANTON HOČEVAR, R. F. D. No 2, Box 11½, Bridgeport, O.
I. upravnik: ANTON DEMŠAR, Box 135, Broughton, Pa.
II. upravnik: PAVEL OBREGAR, Box 402, Witt, Ill.

Dopis naj se pošilja I. tajniku Ivan Telban, P. O. Box 707, Forest City, Penna.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA."

"Kako pa se je zgodilo?" sem vprašal.

"Ko se me je bil najtesneje oklenil in je bila moja duša že v grlu, so prišli in so ga razsekali na mojem živem telesu... Do poslednjega trenutka sem stala pokonci, samo s prsti sem se dotikala tal... Ubogi Publikum!"

"Kdo?" sem se začudil.

"Publikum! Tistemu pitonu smo namreč rekli Publikum... go spod ga je bil tako krstil."

Gledala je v strop s svojimi otroškimi očmi in je mislila bogvedi kam; dim cigarete se je vil okrog njene visoke frizure.

Jaz pa sem izpil kmalu svoje žganje in sem premišljeval, kako je prišlo človeku na pamet, da je krstil črnega pitona s tako čudnim imenom.

Božji prameni.

Zložil Zvonimir.

Na višku hriba vekovečno Solnce, moj Bog, moj Krist, stoji blesteč, oči razprte in plamteče.

Na gorkem srečju vene krvaveč.

Izpod trepalčk božanskih iskre žarne

prše v dolino, v črno noč, črtaje v mrak poteze svetle in slanne koč vžigajoč.

Kako vzplamtijo sela v božjem ognju

Ljubezni — Kakor solnce žar... da vse obzorje širno svita, da višje, višje plameni požar.

In zdaj-zdaj na obličju Krista

zazrak ogenj iz noči: — Lubezen vrača se k Izvoru, da v Njem se vnovič razgori...

In sikaajo prameni božji tudi na hladni marmor radostnih palač,

proseče lesketaje — a v bližini bližnji ječi sirot potrlih neutešni plač:

"V iskrenih solzah nekoč smo zidali

razkošni dom — berači — ha... da zašopiri v njem baržun in svila in črna neusmiljenost srca.

Jugoslovenska

Katoli. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way or box 57, Brad-dock, Pa.
Podpredsednik: ALGIS BALANT, 112 Sterling Ave., Barberton Ohio.

Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Box 424, Ely, Minn.
Blagajnik: JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.
Zaupnik: LOUIS KOSTELIC, Box 583, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVEC, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MIKE ZUNICH, 421-7th St., Calumet, Mich.
PETER ŠPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans.
JOHN VOGRIČ, 444-6th St., La Salle, Ill.
JOHN AUSEC, 5427 Homer Ave., N. E. Cleveland, O.
JOHN KRŽIŠNIK, Box 133, Burdine, Pa.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28th St., Lorain, O.
JOSEPH PISHLAR, 303-6th St., Rock Springs, Wyo.
G. J. PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOSEPH MERTEL, od društva sv. Cirila in Metoda, štev. 1, Ely, Minn.
LOUIS CHAMPA, od društva sv. Sreca Jezusa, štev. 2, Ely, Minn.
JOHN GRAHEK, st., od društva Slovence, štev. 114, Ely, Minn.

Vsi dopisi, tikačji se uradnih zadev, kakor tudi denarne pošiljave, naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pri-tožbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bo-de oziralo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA."

CLANOM IN ODBORNIKOM KRAJEVNIH DRUŠTEV V NAZNAJNE!

Vse proteste, inicijative, predloge in sploh vse uradne stvari oziroma dopise, ki se tičejo J. S. K. J. JE POŠILJATI GLAVNEMU TAJNIKU.

Najprej mora glavni tajnik vse pregledati, ker mi brez njegove vednosti ničesar ne natisnemo, kar se tiče Jednote.

Vse, kar bo on odobril, bo v našem listu pravočasno priobčeno.

Uredništvo G. N.

IZ URADA GLAVNEGA TAJNIKA J. S. K. J.

Ely, Minnesota.

Asesment št. 205. Dne 1. avgusta 1913.

POROČILO UMRLEH ČLANOV IN ČLANIC ZA AVGUST.

Umrli brat John Juhant, cert. 16749, rojen leta 1879, član društva sv. Jožefa, št. 20, v Gilbert, Minn.; umrl dne 5. julija. — Zavarovan je bil za \$1000.—. Pristopil k Jednoti dne 4. avgusta 1913 leta.

Meseca julija je Jednota izplačala krajevnim društvam sledeče svote

Za pogrebne stroške brata John Juhant \$ 136.25
Za poškodbe, bolezen in odpravnine 3,714.48

Skupaj.... \$3,850.73

VAŽNO NAZNAJNO.

S tem asesmentom je zopet razpisana doklada po 25 centov na vsakega enakopravnega člana in članico, da se pokrije deficit v bolniškem skladu.

Po pravilih Jednote se razpiše posebna doklada po 25 centov na vsakega enakopravnega člana in članico v mesecu juliju v korist za onemoglo. Z ozirom na slabe delavske razmere in na deficit v Jednotnem bolniškem skladu, se ni to doklada pobirala zadnji mesec, temveč se je bila razpisana doklada kreditirala v bolniški sklad. V preteklem mesecu je bilo veliko manj podpore izplačano kakor kdaj poprej. Ako se bo v bodoče tako malo izplačevalo iz Jednotne blagajne za poškodbe in bolezn, je upanje, da se bo posebna doklada v kratkem odstranila. Sicer to je veliko odvisno od krajevnih društev, oziroma njih uradnikov in bolniških nadzornikov, kako da nadzorujejo svoje bolnike. Jednotno poslovanje je v tem oziru veliko odvisno le od krajevnih uradnikov in bolniških nadzornikov. Toraj ti so prošeni, da se strogo držijo svoje dolžnosti. Ako se dokaže glavnemu uradu, da je kateri takozvani bolnik sprejel podporo po krivem je odgovoren za tak slučaj le društveni odbor, katerega ima Jednota pod poroštvom. Glavni urad upa, da do kaj takega ne pride.

Na glavni seji glavnega odbora meseca julija se je sklenilo kakor sledi (prepis iz zapisnika):

— Z ozirom na to, da je pri prejšnjem poslovanju Jednote pokazala izkušnja, da je v veliko slučajih pošiljatev smrtnine potom društev zelo nepraktična, posebno, kadar je veliko mladoletnih dedičev, se sklene, da se plačajo potom društev smrtnine samo za polnoletne dediče, kateri živijo tam, kjer je sedež društva. Za mladoletne dediče naj poskrbe društva, da se jim postavi varuhe.

Če se to ne zgodi v teku 90 dni, pošlje glavni urad vse take svote naravnost na blagajnika neizplačanih smrtnin. Za vse pogrebne stroške naj, do meje, katero določajo pravila Jednote, vsako društvo pošlje na glavni urad Jednote notarsko potrjene račune za pogrebne stroške, nakar dobijo nakaznice za izplačila.

V zgoraj navedenem računu izplačanih svot je prvi slučaj po tej novi uredbi, toraj to pojasnilo bo delovalo, kako se je zgodilo, da se je izplačalo za eno smrtnino le svote \$136.25.

Z bratskih pozdravom Vam udani;

GEO. L. BROZICH, glavni tajnik.

Zvišanje plače za čase vojne.

Chicago, Ill., 9. avgusta. — Delavci v napravah Aetna Chemical Co. in Aetna Explosive Co. v New Yorku in Thebes, Ill., v Aetna, Ind., v pittsburskem okraju ter drugih delih dežele so dobili danes desetodstotno zvišanje plače, katero se bo v petih mesecih zvišalo za nadaljnjih 10 odstotkov. Če dotedaj še ne bo končana vojna v Evropi, bo dug 1. junija 1916 nveljavljeno novo zvišanje za deset odstotkov.

Obletnica slavnika.

Prvi slavniki je djal na glavo nemški cesar Oton Veliki l. 946, ko je šel s svojimi vojniki na vojno zoper francosko kraljico Gerbergo. Od tistega časa je torej ravno 969 let, odkar so prišli slavniki v veljavo.

Z I O.

France Bevk.

Vlak, ki je bežal čez zasneženo, na visoko zasneženo planjavo, smo sedeli in deloma molčali. Tupatam se je kateremu ukral vzdih ali ušel pogled skozi okno v gosto naletavajočo množico snežnih, nepregledno, tja do sive daljave se raztezajočo. Kot bi nosili vsi nekaj na sebi, česar ne smemo razodeti drug drugemu ali ne znan mo povedati v tem človeškem, jecljajočem jeziku.

Ob oknu vojak-sanitejec, na drugi klopi je ležal vojak-infanterist. Poleg sanitejca stara žena z žalostnimi očmi in rokami na kolenih in jaz. Še par žene, debela gospodična s topim pogledom in cajo na kolenih. Poteg nje vojak z mladimi brčicami in še nekaj drugih ljudi; med njimi žena iz Istre, ki se pelje z obiska od sina, in rdečelični vojak.

Na postaji v ozki doljini, kjer se komaj vidi kos neba, je vstopilo nekaj ljudi in zasedlo begajočih pogledov prostore. Neki mož plahega pogleda se je usedel k nogam ležečega vojaka. Ta je skril noge k sebi in prestrašeno pogledal. Sanitejec je vstal in zamahnil z roko vojaku, naj se razporeži po klopi, onemu pa, naj se odstrani. Opravičil se je:

— Er ist krank! — Pokazal je na ležečega. Mož s plahim pogledom se je počasi dvignil. So sedel, ki mu je sedel nasproti, je pa rekel: — Tudi ta je plačal! Vstane naj, kaj leži!

— Bolan je! — sem pojasnil. Pogledali so nanj vsi, celo iz sosednjih prostorov so se obrnile glave nanj in ga motrile. Imel je velike, neznane groze polne oči, ki so me s prvim trenutkom zanimala, kot da mi imajo mnogo povedati. Na visokem čelu trudnost in po ličih. V potezih krog ust in v bradi, pripičeni na nemški način, bolest in vse skup pomano s hlastnim nemirom.

— Geisteskrank! — je pojasnil sanitejec, potipal mu žilo, poslušal sapa in pogledal na majhen toplomer, ki ga je imel v žepu. Ženica se je nagnila k meni z boječimi očmi, kot bi nekaj slutila: — Kaj je? — Blazen je.

Sklenila je suhi, žilasti roki. Bolnik je rahlo zaprl oči. — Ali... tam... gori?... — Da! Marsikateri... Jaz bi tudi!... Kake sledove bo pustilo v marsikateri duši, za celo življenje: polblaznost, živčni napadi in drugo... Mnogo, največ jih bo moralno podvignih. Redki so oni jekleni ljudje, ki bodo izšli nedotaknjeni.

Mlada gospa mi je pripovedovala: — Moj mož plane iz spanja in tresoč se kriči: — Vidim ga, vidim! Joj! — Jaz: — Koga vidiš? — On: Njega, njega, obesena! Kako me gleda, joj, kako me gleda z rdečimi, izgubljenimi očmi, kot strta miš! Ta zabuhel obraz! Viseče roke! Kaj si zakrivil, ko imaš komaj dvajset let? Pusti me! Pa le, kako me gleda, kot da me česa toži!... — Ko se je predramil, ni hotel vedeti ničesar o tem. Sploh o ničemer. — Nič! Nič! Dosti! Pusti me tudi ti! Ne vem ničesar Bil sem, bil, bil do omotice, nezavedno in strašno... Ne vem ničesar! — Tako je pravila mlada gospa.

Hudo je vse to in zlo, kar se glasno govori, kar se šepeta in v sanjah blede, in vse tisto, kar se niti sanjati ne sme, za kar ne vemo imena in ne dobimo besede... Nekateri so poslušali. Vojak z malimi brčicami je nategnil obraz v značilni izraz, s katerim vojak prezira civilista, in je rekel: — Vsakdo naj bi poskusil!

Mož, ki je sedel poleg mene, je uprl v vojaka strče svoje sive oči in ni rekel ničesar. Vojak je čutil odgovor teh oči in je pogledal skozi okno.

Rdečelični vojak, ki sedi zadaj, se vtakne v pogovor. — Hudo? Kaj je hudo? Mraz in lakota, mokrota, trda tla — to je zlo! Ono, kar pravite Vi, to ni nič! Kdor znoji... kaj bi mu dejal? Samo eden me je opazil po rokavi in to me je ujezilo, da... ne smem reči, kaj in ne koliko... Zdaj grem nazaj... Ranjen sem, a vrnem jim!... Zlato svetinjo si zaslužim!

Vojak z rdečimi lici je pripovedoval na široko, pri tem so se mu grobe poteze krog ust le še bolj razširile... Skoraj kričal je in bolnik je planil pokonci. — Ljubejo so ga gledali, nevoščljivi mu za zlato svetinjo, in so ga hvalili. Drugi so molčali.

— A? Kaj pravite? Da! Tak mora biti vojak! Tak!... —

Gledal je po obrazih, da bi žel pohvalo in začudenje. Lica so se mu svetila.

— Oh, jej! — Ženica je vzdihnila in pogledala skozi okno. — Sneg, neprestano se nasipajo... Ob straneh visoke bele stene. Kupi snega mimo oken. Tu tam so stali v snegu kidajoči delavci in zrlji za vlakom, celo ženske so bile vmes. Premrlih rok in obrazov in vendar se smehljajo in pozdravljajo, naslonjeni na lopate in zaviti v plašče ali žakljavino. Snežinke so jim primrzle na telo.

Pogledal sem ženo z dolgim pogledom in tisti trenutek me je obvladala blazna misel, da bi razbral vsebino teh neštevilnih in različnih gub na njenem obrazu.

— Kaj je? — Nič! — Splašila se je mojega vprašanja. Potem se je obrnila do mene. Kakšno so bile njene oči!... — Ali — bo moral tudi moj Pavel?... — Beseda se ji je tresla in pogled in roke. Jok je stopil na tenke, brezkrvne, drhteče ustne.

— Tudi! — Ah!... — Jok se je utrgal, kot se zlomi veja z drevesa. Drugi se niso zmenili za naju, ali zato, ker je jok priskuten, ali zato, ker so poslušali anekdoto, ki jo je pripovedoval vojak. — Saj ne bo! Saj ne bo! On ne bo mogel... Poznam ga! Razjokal se bo nad vsem in ne bo... Moj dobi Pavel!

— Mora! — Ali ga nisem učila? Če premislím: mnogo sem ga učila! Ali nima dovolj globoko v svojem srcu?... Učila sem ga, kar je v moji vesti in v katekizmu... in je verjel! — Sem ga učila napačno? Mislim: ni slab! Bog ve, kako je... Kadar je mir, bi bilo kaznivo.

— Aj! — Pogledal sem jo z nasmehom; ona pa je gledala name s pogledom, kot bi nečesa prosila, povedala misel, ki nima dna v svoji čudežni tajnosti in bolesti in teži na njene materinske prsi. — Vedno mislim na to. Noč in dan mi ne da miru!... Rekla sem mu, naj molí! — Molim, — je dejal, — molim, kot molí razbojnik, preden napade. — Ko bi vedel človek, kaj bo tam, saj veste... —

Zunaj je švigalo mino oken zasneženo smrečje...

— Jaz nisem kriva! Jaz sem ga učila! Kdo bo odgovoren zanj v večnosti? Če... Mi smo ljudje! Vsi zmotljivi... vsi... vsi! — Drug drugega tiramo, tiramo! Kam?... Saj oni ne vedo, ne vedo!

Njen glas je bil mil, tožec, lomeč se, opravičujoč, njen pogled trepetan, kot da vidi najdražje za las viseti nad prepadočim brezdanjega, nerazumljivega. Kdo je kriv? Kdo nekriv? Vsa ta prerivajoča se množica strasti, tiranja, kljuvanja čustev, slasti mesa in krvi — nekaznovana? Tirajoči tirani, prostovoljni — ti vsi — kam? — Teško mi je bilo. Dvom, ki je visel nad mano že prej, me je pritisnil... Zaprite in zapečatite evangelije! Iztrgajte srea!

— Mora! Mora nima odgovornosti! — sem rekel.

— Da! Mora! Kaj so napravili prvi kristjani, ko so jim ukazali, naj molijo žival?... Kaj lakota, kuga, mraz, trpljenje! To ni zlo! Vse bi prestal in dostal! — A tam? Kdo je pogledal tja zadaj?... Kdo je tam povprašal?... In... in če ne stori, kar mora, ampak, kar more? Ali ni razloka? Ali je v besedi vojna že vesoljno odpustanje? Kdo je postavil meje, če ne Bog?... To je zlo, zlo!

Sklonjena je bila. Z rokami je zakrivala obraz. Solze so ji kapale na krilo.

— Umirite se! — sem dejal. Potem sem dolgo iskal besed. — Čudno je!... Ne smemo misliti in... Ah! Kaj je dobro in častno? Čudovito sta se splela Kristus in Protikristus, da ne ločimo obrazov... Pojmi so prevrženi, zmisel besede je drugačen... Ne smemo imenovati! Vse eno veliko pritaženo govorjenje... Še je v nas morda mnogo levega... pa ne znamo... jecljamo... lažemo... molčimo... Samo v materinskih srcih je še dobro in častno! Tudi Vaš Pavel se bo spomnil. In v tem spominu bo spoved in odpustanje radi Vas. Kdor išče in hoče krvi... ta! Da, ta! Na lastno vest, na lasten odgovor bi ne gromadil obtožb! — Gorje mu, ki bo moral dajati odgovor!... Vsi ti brezumni in brezumni!... Pomirite se! Pavel si ne bo zaslužil zlato svetinje!

— In vendar... in vendar? —

— Ženica je gledala name,

kot da ima nekaj reči, a ne more in ne zna...

— Razumem! Strah je v nas! In če bi ne bilo tega sramotnega znamenja na ljudeh, bi bili brez moči... Stroj razdrobi roko, ki poseže vanj... Če bi nam postavili malika na trg? A?... —

— Zlo! — Zajokala je skoraj na glas in si zakrila oči. Ljudje so postali pozorni. Vojak z rdečimi lici vpraša:

— Kaj joče?

— Nič! Za sinom!...

Molk. Par pogledov radovednosti in sočutja. Vojak je pripovedoval dalje.

Ženica je utihnila in si brisala oči. Bolnik se je hipoma dvignil in strmel skozi šipe z groznim pogledom... Sneg je prenehal. Skozi oblake je predrlo solnce in sijalo rdečekrvavo. Sanitejec je pomiril vojaka, ki se je ulegel, z očmi vedno uprtimi v okno.

NAŠI ZASTOPNIKI.

kateri so pooblašeni pobirati naročnino za "Glas Naroda" in knjige, kakor tudi za vse druge v našo stroko spadajoče posle:

San Francisco, Cal.: Jakob Lovšič
Denver, Colo.: Frank Skrabec
Leadville, Colo.: Jerry Jamnik
Pueblo, Colo.: Peter Cullig, J. M. Bojtz, Frank Janesch in John Germ
Salida, Colo. in okolica: Louis Costello (The Bank Saloon).
Walsenburg, Colo.: Ant. Saffich in Frank Blatnik
Clinton, Ind.: Lambert Boltskar
Indianapolis, Ind.: Alois Rudman
Woodward, Ia. in okolica: Lukas Podbregar.

Aurora, Ill.: Jernej B. Verbič, 639 Aurora Ave.

Ozlesby, Ill.: Math. Hrbertnik
Chicago, Ill.: Frank Jurjovec
Depue, Ill.: Dan. Radovinac
La Salle, Ill.: Mat. Komp.

Joliet, Ill.: Frank Laurich, John Zetel in Frank Bamberle
Mineral, Kans.: John Stala
Waukegan, Ill.: Frank Petkovšek in Math. Ogrin

So. Chicago, Ill.: Frank Černe in Rudolf Požek
Springfield, Ill.: Matija Barborič
Frontenac, Kans. in okolica: Frank Korne

Mulberry, Kans. in okolica: Marth Kos
Columet, Mich. in okolica: Pavel Shalts in M. F. Koba

Detroit, Mich. in okolica: Joseph Glasč

Manistique, Mich. in okolica: B Kotzian

So. Range, Mich. in okolica: u. v. Likovč

Aurora, Minn.: Josip Fuzina
Chisholm, Minn.: K. Zgonc, Jakob Petrich in Frank Zagar

Duluth, Minn.: Joseph Sharabon
Ely, Minn. in okolica: Ivan Gouše
M. L. Kapech, Jos. J. Peschel in Louis M. Perušek

Greeth, Minn.: Jurij Kotse
Gilbert, Minn. in okolica: L. Vesel
Hibbing, Minn.: Ivan Pouše

Kitzville, Minn. in okolica: Jo Adamich

Nashauk, Minn.: Geo. Maurin
Virginia, Minn.: Frank Hrovatich
St. Louis, Mo.: Mike Grabrian
Aldridge, Mont.: Gregor Zobec

Great Falls, Mont.: Math. Ulrich
3409 N. 5th Ave.

Brooklyn, N. Y.: Alojzij Čušarek
Little Falls, N. Y.: Frank Gregorka

Cleveland, Ohio: Frank Sakser, J. Martinčič, Chas. Karlinger in Jakob Benik

Barberton, O. in okolica: Alois Ralant

Bridgeport, O.: Frank Hočevar
Collinswood, O.: Math. Slanik

Lorain, Ohio in okolica: John Kuma
1735 E. 33. St.

Youngstown, O.: Ant. Kikelj
Oregon City, Oreg.: M. Justin

Allegheny, Pa. in okolica: M. Klarich

Bessemer, Pa.: Louis Hrbar
Bradock, Pa.: Ivan Germ
Bridgeville, Pa.: Rudolf Pieteršek

Bardine, Pa. in okolica: John Keržnik

Conemaugh, Pa.: Ivan Pajk
Claridge, Pa.: Anton Jerina

Canonsburg, Pa.: John Koklich
Broughton, Pa. in okolica: A. Decar

Darragh, Pa.: Dragutin Slavič
Dunlo, Pa. in okolica: Josip Suhor

Export, Pa. in okolica: John Proštor
Forest City, Pa.: Karl Zalar in Fr. Leben

Ward, Pa.: Anton Valentinič
Greensburg, Pa. in okolica: Joseph Norak

Irwin, Pa. in okolica: Frank Demar

Johnstown, Pa.: Frank Gabrenja in John Polanc

Madiama, Pa.: F. Gottlicher
Meadow Lands, Pa.: Georg Schults

Monessen, Pa.: Math. Kikel
Moon Run, Pa. in okolica: Frank Maček

Pittsburgh, Pa.: Ignacij Podvamski
Ignas Magister, Z. Jakše in U. B. Jakoblich

Unity Sta., Pa.: Joseph Škerlj
West Newton, Pa. in okolica: Josip Jovan

Willock, Pa.: Frank Seme in Joseph Farnel

Teeds, Utah: Anton Pajda

Davis, W. Va. in okolica: John Brelch

Thomas, W. Va. in okolica: Frank Kocijan in A. Korenchan

Grafton, Wis.: John Stampfel
Kenosha, Wis.: Aleksander Pezdil

Milwaukee, Wis.: Josip Tratnik
John Vodovnik in Frank Meh

Sheboygan, Wis.: Frank Seplich in Heronim Svetlin

West Allis, Wis.: Frank Škoč in Louis Loučarič

Rock Springs, Wyo.: A. Justin in Val Stalich

Kemmerer, Wyo.: Josip Motoč

CENIK KNJIG

katere ima v zalogi

SLOVENIC PUBLISHING CO.

82 CORTLANDT ST. NEW YORK, N. Y.

MOLITVENIKI:

Duhovni boj	—60	Najdenček	—20
Evangeljska zakladnica	—50	Na jutrovm	—35
Gospod usliši moje molitev	—30	Na krivih potih	—30
z posebno velikimi črkami	\$1.00	Na različnih potih	—20
Ključ nebeskih vrat	—50	Narodne pripovedi, 1., 2.	—30
Jezus in Marija	—40	in 3. zvezek po	—20
Marija Varhinja	—60	Naseljenci	—20
Marija Kraljica	—60	Na valovih južnega morja	—15
Skrbi za dušo	—60	Nezgodna na Palavanu	—20
Vrtec nebeski	—40	Nikolaj Zrinski	—20

Manon Lescaut in Chevalier Desgrieux.

Spisal: ABBE PREVOST.

Za Glas Naroda prevel: G. P.

(Nadaljevanje)

Potem ko sem večerjal z večjo slastjo kot kdaj poprej, sem se odstranil da izvedem svoje načrte. Stvar sem izvedel tem lažje, ker sem imel svoje že pripravljeno, ker sem nameraval drugi dan potovati k očetu. Spravil sem torej vstraa svoj kovčeg ter naročil poštini voz za pet uro jutraj, ker so bila po mojem mnenju v tem času mestna vrata že odprta. Naletel sem pa na nepričakovano oviro, ki je popolnoma onemogočila moj namen.

Tiberge, dasiravno le za tri leta starejši od mene, je bil človek mrzle krvi in naravnost uzornega življenja. Ljubil me je več kot bratovski. Pogled na lepo deklico kot je bila Manon, moja pripravljeno, da jo spremim in moja skrb, da ga odstranim: vse to je vzbudilo v njem sumnje.

V gostilno se ni hotel vrniti, ker si je mislil, da bi me žalil s svojim povratkom. Pač pa me je pričakoval v mojem stanovanju, kjer sem ga našel, dasiravno je bilo že krog desete ure. Zjzjel se je, ko sem ga zagledal. On je to zapazil ter takoj pričel govoriti:

— Prepričan sem, da razmišljaš o nekem načrtu, katerega hočeš skrivati pred menoj. Berem to v tvojem obrazu!

Moj odgovor se je glasil rezko, da se ne čutim obvezanim da-
jati mu računov glede mojih načrtov.

— Ne, — je odvrnil, — a smatral si me vedno prijateljem in v tej lastnosti zaslužim malo več odkritosti in zaupanja.

Zatem pa je tako silil vame, naj mu razkrijem skrivnost, da sem ga napravil zaupnikom svoje bolesti. Poslušal me je z izrazom v licu, ki mi je povzročil strašne muke. Posebno sem se kesal, da sem mu razodel skrivnost o svojem nameravanem begu. On pa je izjavil, da je preveč prijatelj, da bi se z vso silo ne upiral mojim načrtom. Najprvo bi hotel to storiti sam. Če bi se pa jaz še nadalje upiral, bi obvestil o tem ljudi, ki bi bili zmožni preprečiti vse moje nakane. Nato mi je prigovarjal kakke četrt ure ter sklenil govor z grožnjo, da me bo izdal, če mu ne dam svoje častne besede, da bom postopal bolj pametno in pošteno.

Skoro obupan sem bil, da sem se razodel na nepravem mestu. Čarovna sila ljubezni pa je mogla duha v tako kratkem času že tako razbistrila, da sem se pravočasno domislil, da nisem prijatelju sporočil ure odpuščanja. Takoj sem sklenil, da uporabim zvijačo.

— Smatral sem te dosedaj za svojega prijatelja, Tiberge, — sem mu rekel. — S svojim razkritjem sem te hotel izpostaviti skušnjavi. Res je: jaz ljubim in se v tem ne varam. Kar se pa tiče bega, je to stvar, katere se ne sme lahkomišlno započeti. Pridi po mene jutraj ob deveti uri in seznanil te bom z ljubico. Potem se boš sam prepiral, če je vredna, da storiš radi nje tak korak.

S tisoč zagotovili prijateljstva me je nato zapustil.

Noč sem uporabil za ureditev svojih zadev in ko sem prišel na vse zgodaj jutraj v gostilno, kjer je stanovala Manon, sem jo našel že pripravljeno. Sedela je ob oknu, obrnjenem na cesto, da me spusti sama noter, kakor hitro bi me videla prihajati. Odstranila sva se brez vsakega ropota. Ona ni imela nobene prtljage kot nekaj kosov obleke, katero sem vzel jaz v varstvo. — Voz je bil pripravljen in kmalu je bilo mesto za nama.

Pozneje bom povedal, kaj je storil Tiberge, ko je izvedel, kako nesramno sem ga varal. Njegovo prijateljstvo pa se kljub temu ni ohladilo. Videli hoste, kako daleč je šel v svojih prizadevanjih in kako britke solze sem moral točiti on misli na plačilo, katero je dobil za vse to!

Tako zelo smo pospešili potovanje, da smo dospeli do Saint Denis še predno je napočila noč. Ker sem jahal po tvoj vozi, sem imel le takrat, kadar se je izmenjavalo konje, priliko govoriti z njo. Ko pa sva videla, da je Pariz tako blizu, da se ni treba bati nobene stvari, sva si vzela čas ter obedovala, ker nisva že iz Amiens jedla nobene stvari. Dasiravno sem bil strašno zaljubljen v Manon me je vendar znala prepričati, da je tudi ona vame. Bila sva tako nestrpna v izkazovanju ljubezni, da nisva čakala, da bi bila sama. Gostilničarji in postiljoni so naju začudeno gledali ter so gotovo razmišljali o tem, kako moreta biti dva tako mlada človeka tako neznanosko zaljubljena.

Na svoje načrte glede poroke sva pozabila že v Saint Denis. Osleparila sva Cerkev za njeno pravico ter postala zakonska, ne da bi nadalje razmišljala o celi stvari. Vspričo svojega stalnega in neizpremenljivega temperamenta bi lahko ostal srečen celo svoje življenje, če bi mi Manon ostala zvesta. Čim bolj sem jo spoznaval, tem več ljubezni vrednih lastnosti sem našel na njej. Kako strašno pa se je vse to izpremenilo! Kar dela danes moje obupnost, bi lahko tvorilo mojo srečo. Ista stalnost, ki mi je obetala najsladkejšo usodo, največji užitek ljubezni, me dela sedaj za najbolj nesrečnega človeka pod božjim solnce!

V Parizu sva vzela neko meblirano stanovanje. Nahajalo se je v ulici V... in na mojo veliko nesrečo poleg hiše znanega generalnega zakupnika, gospoda pl. B. Potekli so trije tedni in v tem času sem bil tako prepojen s strastjo, da sem malo mislil na svojo družino in na bolečine, katere je morala povzročati moja odsotnost ubogemu, plemenitemu očetu. Ker pa moje ravnanje ni nastalo vsled zanikrosti ter se je tudi Manon obnašala zelo spodobno, me je napotil mir, v katerem sva živela, do tega, da sem se pričel spominjati svojih dolžnosti.

Sklenil sem, da se spravim po možnosti s svojim očetom. — Moja ljubica je bila tako ljubeznjiva, da nisem prav nič dvomil, da mu bo ugajala, če najdem sredstva, potom katerih bi ga seznanil z njenimi prednostmi. Z eno besedo, mislil sem, da bom dobil od očeta dovoljenje za ženitev, odkar sem opustil neumno misel, da morem kaj takega storiti brez njegovega dovoljenja. Obvestil sem Manon o svojem sklepu ter jo pri tem opozoril, da naju k temu ni ni le dolžno spoštovanje do starišev, temveč tudi dejstvo, da so naše blaginje že precej izčrpane.

Manon je sprejela moj predlog neobičajno hladno. Ugovori, katere je dvignila proti mojemu predlogu, so temeljili le na njeni nečnosti, na strahu, da izgubi mene, če bi izvedel oče za najino bivališče. Torej nisem imel niti najmanjšega pojma o strašnem bidenju, ki mi je bil namenjen. Ko sem ji rekel, da sva brez sredstev, mi je odgovorila, da zadostuje znesek še za par tednov in nato bo našla pomoči pri par sorodnikih v provinci, katerim bi pisala. Svoje ugovore je oslabil s tako nežnimi in strastnimi objemi, da sem pritril vsem njenim predlogom, ne da bi imel najmanjšo sumnjo glede čistosti njenih namenov. Skupno denarnico sem izročil njej v varstvo in ona je bila, ki je poravnala vse najine obveznosti. S časom sem zapazil, da je bila miza boljše obložena in da si je nabavila par toaletnih predmetov precejšnje vrednosti. — Ker sem vedel, da je moglo ostati le kakih dvanajst ali petnajst tolarjev, sem dal izraza svojemu začudenju radi nenadnega preobrata v najinih premoženjskih razmerah. — Ali ti nisem rekla, da bom našla pomoč! — mi je dejala.

Praveč odkritosrečno sem jo ljubil, da bi se kar tako vznemirjal.

Nekega dne, ko sem šel popoldne z doma s pripombo, da bom nekoliko dalj izostal, sem se ob povratku čudil, da sem moral čakati pred vrati par minut. Imela sva v službi neko mlado deklico

približno najine starosti. Ko je prišla ter mi odprla, sem jo vprašal, zakaj je toliko časa ni bilo. Prišla je v zadrego ter odvrnila, da me ni slišala trkati. Ker sem pa le enkrat potrkal, sem rekel: — Pa če me niste slišali, kako ste mi pa sedaj odprla?

To vprašanje jo je spravilo popolnoma iz ravnesja. Ker ni vedela nobenega drugega izgovora, se je pričela jokati ter mi zagotavljati, da ni njena krivda, da ji je gospa prepovedala odpreti, dokler se gospod pl. B. ne odstrani po stopnjicah v ozadju.

Bil sem tako presenečen, da nisem imel moči stopiti v najino stanovanje. Rekel sem, da imam še nekaj opravkov ter odhitel po stopnjicah. Deklici pa sem ukazal, naj reče gospej, da se kmalu vrnem, ne da bi ji omenila, kar mi je bila povedala o gospodu pl. B.

Bolest je bila tako ostra, da so mi stopile solze v oči. Šel sem v bližnje kavarno. Tam sem sedel za mizo, podprl glavo na roki, da iznajdem, kaj se vrši v mojem sreč. Nisem si upal misliti na to, kar sem bil slišal. Hotel sem smatrati vse za prevaro in parkrat sem se že hotel vrniti v stanovanje. Zdelo se mi je nemogoče, da me Manon vara in bal sem se onečastiti jo s tako mislijo. Res, da sem jo oboževal ter ji dal neštivilno veliko dokazov ljubezni, a tudi sprejel sem jih od nje in kako bi jo mogel dolžiti, da je manj odkritosrečna in maj stalna kot sem jaz sam? Kak vzrok naj bi imela, da me vara? Še pred tremi urami me je obsipala z najnežnejšimi dokazi ljubavi ter sprejela moje z isto radostjo. ... in jaz sem poznal njeno srce prav tako dobro kot svoje. Ne, ne, — sem si ponavljal, — nemogoče je, da bi Manon varala! Ona ve, da živim le zanjo, da jo obožujem, — in to naj bi bil vzrok, da me sovraži? —

(Nadaljuje se).

Kaj pravijo pisatelji, učenjaki in državniki o knjigi Berte pl. Suttner

“Doli z orožjem!”

Lev Nikolajevič Tolstoj je pisal: Knjigo sem s velikim užitek-
kom prebral in v njej našel veliko koristnega. “Knjiga selo
vpliva na človeka in obsega nebroj lepih misli...”

Friderik pl. Bodenstedt: Odkar je umrla madama Stael ni
bilo na svetu tako slavne pisateljice kot je Suttnerjeva.

Prof. dr. A. Dodel: “Doli z orožjem” je pravo ogledalo sedanje-
ga časa. Ko človek prečita to knjigo, mora nehote pomisliti, da
se bližajo človestvu boljši časi. Kratkotrajno: zelo dobra knjiga.

Dr. Lud. Jakobovski: To knjigo bi človek najraje poljubil.

V dno srca me je pretreslo, ko sem jo prebral.

Stajerski pisatelj Peter Kosegger piše: Sedel sem v nekem
gozdu pri Krieglach in sem bral knjigo z naslovom “Doli z oro-
žjem!” Prebral sem jo dva dneva neprenehoma in sedaj lahko
rečem, da sta ta dva dneva nekaj posebnega v mojem življenju.
Ko sem jo prebral, sem začel, da bi se prestavilo knjigo v vse
kulturne jezike, da bi jo imela vsaka knjigarna, da bo je tudi v
šolah ne smelo manjkati. Na svetu so družbe, ki razširjajo Sveto
Pismo. Ali bi se ne moglo ustanoviti družbe, ki bi razširjala to
knjigo?

Henrik Hart: — To je najbolj očarljiva knjiga, kar sem jih
kdaj bral....

C. Neumann Hofer: — To je najboljša knjiga, kar so jih sp-
salit ljudje, ki se borijo za svetovni mir....

Hans Land (na shodu, katerega je imel leta 1890 v Berlinu):
Ne smem slaviti knjige, samo imenovat jo bom. Vsakemu jo bom po-
nudil. Naj bi tudi ta knjiga našla svoje apostole, ki bi šli šir-
križemsvet in učili vse narode....

Financijski minister Dunajski je rekel v nekem svojem go-
voru v poslanski zbornici: Saj je bila pred kratkim v posebni knjigi
opisana na pretešljiv način vojna. Knjige ni napisal noben voja-
ški strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta ženska Berta
pl. Suttnerjeva. Prosim Vas, posvetite par ur temu delu. Mislil,
da se ne bo nikdo več navduševal za vojno, če bo prebral to knjigo.

CENA 50 CENTOV.

Naročajte jo pri:

Slovenic Publishing Co.,

82 Cortlandt Street, New York City, N. Y.

NAJBOLJŠA SLOVENSKO-ANGLEŠKA SLOVNICA

Prirejena za slovenski narod, s so-
delovanjem več strokovnjakov, je
založila Slovenic Publishing Co., 82
Cortlandt Street, New York, N. Y.

Cena v platnu vezani \$1.00. Rojaki v Cleveland, O. do-
bito v podružnici Fr. Sakser, 1604 St. Clair Ave., N. E.

Najmodernejša TISKARNA

“GLAS NARODA”

Izvršuje vsakovrstne tiskovine po nizkih cenah.

Belo okno. Izvršuje prevode v druge jezike.

Unifsko organizirana.

Poslovanje se drži strogo pravila, okrožnica, pamflet, omilni list.

Vsa naročila pošljite nam!

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

NAZNAVILLO.

Cenjenim naročnikom v Mon-
tani, Wyoming in Utah sporoča-
mo, da jih bo v kratkem obiskal
naš potovalni zastopnik,

Mr. OTO PEZDIR,

ki je pooblaščen pobirati naroči-
no in izdajati tozadevna potrdila.
Upravištvu “Glas Naroda”.

Prosti nasvet in infor- macije priseljencem.

“The Bureau of Industries and
Immigration” za državo New
York varuje in pomaga priseljen-
cem, ki so bili osleparjeni, oropa-
ni ali s katerimi se je slabo rava-
lo.

Bresplačno se daje nasvete pri
seljencem, kateri so bili oslepar-
jeni od bankirjev, odvetnikov, tr-
govcev z zemljišči, prodajalcev
parobrodskih listkov, spremljeval-
sev, kazipotov in posestnikov go-
stila.

Daje se informacije v natural-
izacijah zadevah: kako postati
državljan, kjer se oglašiti za dr-
žavljanstvo listine.

Sorodniki naj bi se sestali s pri-
seljenci na Ellis Islandu ali pri
large Office.

DEŽAVNI DELAVSKI
DEPARTMENT
(State Department of Labor)
BUREAU OF INDUSTRIES
AND IMMIGRATION.

Urad v mestu New York: 80
East 29th St., odprt vsaki dan od
9. ure jutraj do 5. popoldne in
v sredo večer od 5. do 10. ure.

POZOR ROJAKI!

Najbolj u-
spesno ma-
nilo za žen-
ake in moške
lase, kakor tu-
di za moške
brke in brado.
Ako se rabi to
maslo, tra-
stelo v 6 te-
dnih: krasni,
gosti in dolgi
lasje, kakor
tudi moški
krasne brke in
brado in nebo-
do odpadali in
ne ostali. Revmatizem, kostol ali trganje v ro-
kah, nogah in križu v 8 dneh popolnoma ozdravim.
rane, opokline, bule, ture, krasne in grinte, potne
noze, kurje oči, bradavice, ozeblina v par dneh
popolnoma odstranim. Kdor bi moja zdravila brez
uspeha rabil, mu jamčim za \$5.00. Pisate takoj po
cenik in knjižico, pošljem zastonj.

JAKOB WAHČIČ,
1007 E. 64th St., Cleveland, Ohio.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA
“GLAS NARODA”. NAJVEČJI
SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR-
DEŽAVAH.

Veliki vojni atlas

vojskujočih se evropskih držav in pa kolonij-
skih posestev vseh velesil.

Obsega 11 raznih zemljevidov.
na 20tih straneh in vsaka stran je 104 pri 134 palca velika.
Cena samo 25 centov.

Manjši vojni atlas

obsega devet raznih zemljevidov
na 8 straneh, vsaka stran 8 pri 14 palcev.

Cena samo 15 centov.

Vsi zemljevidi so narejeni v raznih barvah, da se vsak
lahko spozna. Označena so vsa večja mesta, število pre-
bivalcev držav in posameznih mest. Ravno tako je povsod
tudi označen obseg površine, katero zavzemajo posamezne
države.

Pošljite 25c. ali pa 15c. v znakah in natančen naslov
in mi vam takoj odpošljemo zaželeni atlas. Pri večjem
odjemu damo popust.

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

ZASTONJ

deset (10) HASSAN kuponov
(IZREŽITE TA KUPON)

TA POSEBNI KUPON je vreden deset (10)
HASSAN CIGARETNIH KUPONOV ako se
ga predloži skupno z devetdesetimi (90) ali več red-
nimi HASSAN CIGARETNIMI KUPONI v kakš-
nih HASSAN PREMIJSKIH POSTAJ ali pri

THE AMERICAN TOBACCO CO.,
Premium Dept. 490 Broome St., New York, N. Y.
(Ta ponudba ugasne 31. decembra 1915.)

Velika vojna mapa

vojskujočih se evropskih držav.

Velikost je 21 pri 28 palcih.

Cena 15 centov.

Zadej je natančen popis koliko obsega kaka država,
koliko ima vojakov, trdnjav, bojnih ladij i. t. d.

V zalogi imamo tudi
Stensko mapo cele Evrope \$1.50.

Veliko stensko mapo, na eni strani (Zjedi-
njene države in na drugi pa celi svet, cena \$1.50.

Zemljevid Primorske, Kranjske in Dalma-
cije z mejo Avstro-Ogrske s Italijo. Cena je 15
centov.

Pri nas je dobiti tudi velike zemljevide posameznih
držav, kakor naprimer od Italije, Rusije, Nemčije,
Francije, Belgije in Balkanskih držav. Vsi so vezani v
platno in vsak stane 50 centov.

Naročila in denar pošljite nam!

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Zanesljivo pride sedaj

denar v staro domovino.

Do dobrega sem se prepiral, da dospejo denarne pošiljatve
tudi sada, zanesljivo v roke naslovnikom; razlika je le ta, da potre-
bujejo pošiljatve v sedanjem času 20 do 24 dni.

Torej ni nobenega dvoma za pošiljanje denarjev sorodnikom
in znancem v staro domovino.

100 K velja sedaj \$16.00 s poštnino vred.

FRANK SAKSER

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.